

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafkova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pomembna manifestacija v Londonu:

Anglija je pripravljena na vse

Prvič so v angleški prestolnici javno nastopile prostovoljske formacije za obrambo države — Kljub pripravljenosti za miren sporazum je Anglija trdno odločena zoperstaviti se vsakemu novemu nasilju — Pomembne besede kralja Jurija in ministrskega predsednika Chamberlaina

London, 3. julija. br. Včeraj popoldne je bila v Londonu prirejena prva manifestacija prostovoljskih formacij v službi državne obrambe. Pred kraljem, kraljico, člani vlade in diplomatskim zborom se defiliralo 25.000 mož in žena, ki so se prostovoljno prijavili za obrambo civilnega prebivalstva pred letalskimi napadi. Ogromna množica gledalcev je pri tej priložnosti prirejela navdušene manifestacije in dajala duška svojem odobravanju politike vlade. Po manifestaciji je imel ministrski predsednik Chamberlain govor po radiu, ki so ga prenašale vse radijske postaje.

staje imperija. V svojem govoru je ponovno podčrtal odločnost Anglije v obrambi miru, pravice in svobode ter je zaključil svoj govor z besedami:

Zivimo v kritičnem nevarnem času. Smo miroljuben narod in ne želimo sporov z nikomur. Nihče pa naj se ne vara in naj se ne zanaša nesmiselno na to našo miroljubnost. Velika Britanija bo v hipu položila na tehtnico vse svoje sile, čim ji bodo nalagali njeni lastni interesi ali pa v enaki meri obveznosti, ki jih je sprejela do posameznih prijateljskih držav dolžnost, da s silo reagira proti nasilju.

ki jih je sprejela. Francija se je od nekdaj borila za spoštovanje in izvajanje osnovnih pravnih načel ter proti nasilju, napadom in ogražanju slabših narodov. Francija veruje v nje in bo vse storila, da se obnovi varnost na kontinentu. Francija bo koncentrirala vse svoje sile, človeške, naravne in intelektualne v obrambo svojih meja in prijateljskih držav.

Zbor angleških diplomatov v Londonu

London, 3. julija. AA. (Reuter) Angleški veleposlanik v Varšavi Cunard je obiskal lorda Halifaxa takoj po svojem prihodu v London. Cunard je bil danes tudi v zunanjem ministrstvu, kjer je imel daljšo konferenco z Aleksandrom Cadoganom. Iz ministrstva se je odpravil na poljsko veleposlaništvo, kamor je bil povabljen na kosilo. V Londonu v nekaj dneh pričakujejo

angleške diplomatske zastopnike iz posameznih evropskih prestolnic. Med drugimi pričakujejo tudi prihod sira Nevilla Hendersona iz Berlina, ki bo prišel v London na počitnice, kakor tudi prihod angleškega poslanika v Bukarešti Reginalda Hoarea.

Še eno opozorilo

London, 3. julija. br. Po medsebojnem dogovoru obeh vlad sta včeraj angleški in francoski zunanji ministri sprejela nemška poslanika v Londonu in Parizu ter jim v polurnem razgovoru ponovno ponudila stališče svojih vlad glede mednarodnega položaja in zlasti opozorila nemškega predstavnika na to, da bi Anglija in Francija smatrali vsak poizkus za spremembo položaja Gdanskega za dejanje, ki bi nezgodno imelo za posledico takojšnjo vojaško intervencijo Anglije in Francije na strani Poljske.

Poljska vedno bolj odločna

Energična zavrnitev gdanske propagande v poljskem tisku

Varšava, 3. julija. i. Ves poljski tisk je zavzel po jasnih izjavah angleških državnikov glede Gdanskega se bolj odločno stališče in ostro reagira na vse nemške akcije, zlasti pa na pisanje »Danziger Vorposten«, ki je minuli teden pozival prebivalstvo Gdanskega naj ohrani za prihodnje dni mirne živce in hladno kri, češ da se bližajo veliki dogodki in da bo že Führer sam določil, kdaj se bo Gdansk združil z Nemčijo. Listi opozarjajo Nemce v Gdansk, naj se nikar ne vdajajo praznim nadam, ker Poljaki ne drže rok križem. Poljska se predobro zaveda, da so ogroženi njeni življenjski interesi. Če bi na Nemci v Gdanku hoteli tvegati kako blazno dejanje, potem bodo naleteli na poljske bajonete. Ob strani Poljske pa sta tudi njeni zaveznički Francija in Anglija. Nemci naj se ne vdajajo samoprevaram, da bosta ostali obe demokratski velesili pasivni in da bosta pustili Poljsko na cedilu. Metode, ki so se jih Nemci posluževali v Sudetih, se v Gdanku ne bodo obnesle in pomagali tudi ne bodo prostovoljski zbori, ki jih organizirajo v Gdanku, katerih namen pa so provokacije.

Hkrati opozarjajo poljski listi na apel angleške delavske stranke, ki ga je bila naslovila na nemški narod, v katerem ga poziva, da stori vse, kar je v njegovi moči, da prepreči novo svetovno vojno, ki bi pomenila katastrofo za človeštvo in civilizacijo. Angleški narod ne goji sovraštva do nemškega naroda in hoče z njim živeti v prijateljski, vendar angleška delavska stranka v polni meri odobrava stališče svoje vlade glede oboroževanja in glede njene zunanje politike, da se upre vsakemu nadaljnjemu poizkusu nadvlade v Evropi.

Priprave v Gdanku se nadaljujejo

Varšava, 3. julija. br. Položaj v Gdanku se ni v nikemernem spremenil. Priprave za organizacijo prostovoljnega zbora se nadaljujejo. Med tem pa je nemška vlada s posebno noto obvestila Poljsko, da bo v prvih dneh avgusta priplula v Gdansk nemška križarka »Königsberg«. Ob tej priložnosti bodo v Gdanku velike mornariške svečanosti in bodo odkrili tudi spomenik mornarjem s križarke »Magdeburg«, ki je bila za časa svetovne vojne na Vzhodnem morju potopljena.

Gdansk, 3. julija. br. V Gdanku so bili včeraj in danes izdani nadaljnji vojaški ukrepi. Danes so pričeli graditi celo vrsto lesenih nosilj za vojaštvo, obenem pa tudi že pripravljati gradnjo novega mostu preko vzhodnega rokava Visle pri vasi Rote Bude. Vsi lastniki vozov in avtomobilov so dobili poziv, naj bodo pripravljeni na rekvizicijo vozil.

„Gdansk spada k Nemčiji“

Gdansk, 3. julija. i. V malem mestecu Tiegornert je imela včeraj zborovanje narodno socialistična stranka, na katerem je govoril okrožni vodja Forster. Po poročilih nemških listov se je na tem zborovanju zbralo več tisoč ljudi iz bližnje in daljnje okolice. Forster je ostro nastopil proti okolišvalni politiki Anglije, ki misli, da je Gdansk na večne čase obsojen na sedanji položaj. Mi pa ugotavljamo: Gdansk spada k Nemčiji!

Danes končni odgovor Moskve

Poročilo moskovskega poslanika angleški vladi

London, 3. julija. br. Zunanje ministrstvo je prejelo obširno poročilo angleškega veleposlanika v Moskvi Seedsa o včeršnjem razgovoru z Molotovom glede poslednjega angleško-francoskih predlogov za sklenitev trojne vojaške zveze. Poročilo navaja, da so sedaj razčiščena vsa vprašanja, nanašajoča se na jamstvo varnosti in nedotakljivosti manjših držav ter da so s tem odstranjene poslednje ovire za sklenitev sporazuma. Za danes popoldne je napovedan nov sestanek v Kremlju. Pri tej priložnosti bo Molotov sporočil definitivni odgovor ruske vlade. V londonskih krogih so zelo optimistični in računajo s tem, da bo sedaj prišlo do končnega sporazuma. Po poročilu angleškega veleposlanika gre sedaj v glavnem zgolj še za čim popolnejšo stilizacijo besedila pogodbe, ki se jo lahko smatra v načelu že za perfektno.

Kitajski četniki zopet na delu

Nastopajo na vseh straneh in so se pojavili celo v Tienčinu

Tokio, 3. jul. br. Se zmerom ni gotovo, kdaj se bodo prav za prav pričela pogajanja za ureditev angleško-japonskega spora zaradi blokade v Tienčinu. Verjetno je le, da se bodo pričela konec prihodnjega tedna. Položaj v Tienčinu je ostal slej ko prej nespremenjen. V okolici mesta pa so se sedaj pojavili kitajski četniki. Dva njihova oddelka sta včeraj napadla tencijsko elektrarno in jo poškodovala tako, da je bilo mesto v preteklih nočih brez razsvetljave. Več japonskih policijskih stražnikov je bilo ubitih.

V Tokiu so med tem že prispeli zastopniki japonskih oblasti v Tienčinu, in sicer japonski generalni konzul, neki general in neki mornariški oficir. V Jokohami pa se je davi izkrcal z angleškega rušilca an-

gleški generalni konzul iz Tiencina. V bližini Jokohame ga je pričakoval angleški poslanik v Tokiu Craigie. Ze popoldne sta imela prvi daljši razgovor o položaju.

Peking, 3. julija. AA. (Reuter) Minul teden so kitajski četniški oddelki imeli precejšen uspeh v pekinski pokrajini. Po pripovedovanju potnikov so uničili dva japonska vojaška vlaka in sicer en vlak 25 milj od Pekinga, drugega pa v severnem Honanu v bližini Halifanga. Borb med japonskimi četami in četniki se je udeležilo 25.000 mož. Agencija Central News pa poroča, da so Kitajci zavzeli mesto Sining v pokrajini Kwantung in da stalno napredujejo. Deset kilometrov severno od Čang-kava v pokrajini Kiangsi se vodijo hude boje.

Ali ste že obnovili naročnino?

Ko obhajate na dopust, ne pozabite sporočiti naslova, da boste tudi med dopustom redno prejemali list

Politični obzornik

Malo odgovora

„Obzorje“

Nedavno tega je zagrebški »Obzorje« ogorčeno ugovarjal »Slovenskemu Narodu« trdeč, da smo g. Filipu Lukasem nepravilno podtaknili, da je on pristal tako zvane »gotske teorije« o poreku Hrvatov. Ne ozi-raje se na vse drugo, bomo tu zastavili samo eno vprašanje: tovarišu »Obzorje«, ki vedno tako goreče jemlje v zaščito g. Lukasa. Je li »Obzorje«, ki s tako vneto registrira vse kulturne dogodke med Hrvati, kdaj obsodil javno in med Hrvati še nikdar izrečeno trditev, ki jo je don Filip Lukas kot predsednik tako veleugledne ustanove, kakor je »Matica Hrvatska« izrekel na Matičnem občnem zboru dne 27. decembra 1936, poudarjajoč doslovno: »Tako se v pogledu idealizma Hrvati približujejo južnim Nemcem, kakor sosednim Slovencem, pri katerih ne glede na stranke prevladuje realistično-materialistične poteze« (točno reproducirano po Izveščaju »Matice Hrvatske« za leto 1936., stran 16.)?

Je li morda »Obzorje« znano, da je bil največji hrvatski ideolog Stanko Vraz tudi Slovenec? Morda »Obzorje« ve, da je slavni hrvatski romanopisec, pesnik in rodoljub, ki je bil nekaj časa tudi predsednik »Matice Hrvatske«, nekoč izjavil in napisal: »Nas Hrvate in Slovence loči samo Sotla. Sotla je voda, ali kri ni voda? Ako mu morebiti ni znano, mu povemo mi, da je direktor »Obzora« dr. Milivoj Dežman sam slovenskega porekla iz Lancovega pri Radovljici.

Ako je torej vse to znano spoštovanemu »Obzorju«, pa neče obsoditi one Lukasove izjave o Slovencih, potem naj se ne čudi, ako bi tudi kakega njegovega urednika uvrstili med pristaje gotske teorije, čigar ime samo že kaže, da je po krvi in izvoru bližji Gotom, kakor pa je Slovanom. V informaciji našim čitateljem pripominjamo, da je nedavno tega izšla v zagrebški »Novi riječi« razprava, v kateri se dokazuje, da ni don Filip Lukas ne gotskega, ne hrvatskega porekla, marveč cincarskega, kar baje potrjuje njegovo ime, temni tip in njegov značaj.

O slovanskem imenu rumunske prestolnice

Bolgarski list »Černo more«, ki izhaja v Varni, piše: »Znani rumunski pisatelj in znanstvenik Viktor Eftimiu, predsednik rumunskega Pen-kluba v Bukarešti, je napram uredniku dnevnika »Timpul«, katerega direktor je sedanjí minister zunanjih del Gafencu, izjavil: »Nasel sem v nekem starem bolgarskem rokopisu, da je nosilo mesto Bogurja — Naša Bukarešta pred tisoč leti ime Perun. To je bilo ime slovanskega boga ognja in vojne.« Viktor Eftimiu je nato razprostrl po mizi velik pergament, popisan v slovanskem jeziku, in s prstom kazal rdeče in zelene znake na dokumentu: »Evo, tukaj je Perun, tam Brašov in tamle Sibiu.« To kar je izsledil Eftimiu, je velike zgodovinske važnosti. Do sedaj je bilo znano, da je Bukarešta osnovan ovčar Bokur, no, sedaj je rumunski učenjak dognal, da so Slovani v X. stoletju ustanovili na mestu, kjer je sedaj Bukarešta, veliko selišče, ki so mu dali ime Perun. Pod tem imenom je znan eden največjih slovanskih bogov. Perun je bil bog ognja, groma in vojne. Leta 980. je ruski veliki knez Vladimir, ustanovitelj ruske države, dal postaviti v svoji prestolnici ogromen spomenik bogu Perunu. Osem let kasneje, leta 988., ko je sprejel s svojim narodom krščanstvo, je dal Perunov spomenik po nasvetu duhovnikov porušiti.

Česa nam je treba?

V beograjski »Nezavisni tribuni« citamo: »Dovolj je bilo kopiranja tujih vzorov, ki jih sploh ni mogoče uveljaviti v naši državi... Mi nečemo biti ne levičarji, ne desničarji, mi moramo hoditi naravnost po svoji poti, a to pomeni, da se moramo vrniti k narodu. Osnovno načelo se glasi: Stranke in politiki obstojajo radi naroda, a ne narod radi politikov in strank. Politična načela morajo imeti svoj izvor v narodni psihi, a njihovo uveljavljenje v praktičnem življenju, kar pomenja tudi način državne uprave, je stvar narodnih voditeljev, politikov in inteligence. Dvajset let drago plačanih izkušenj nam je doneslo dragoceno spoznanje: da je nemogoče vcepiti našemu narodu politične in socialne doktrine, ki nimajo korenin v narodni duši, v njegovi preteklosti in tradiciji, v njegovih prilikah in potrebah. Mi potrebujemo staro srbijansko demokracijo in dobro in pošteno, pa ako hočete, tudi staro avstrijsko administracijo.« — Ta glas iz Beograda preseneča, bojimo pa se, da bo ostal glas vpijočega v pučavi!

Carib, 3. julija. Beograd 10. — Paris 11.7475, London 20.765, New York 443.625, Bruselj 75.40, Milan 23.35, Amsterdam 235.50, Berlin 177.925, Praga 15. — Varšava 83.50, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Poslanica angleškega kralja

podčrtava odločnost vsega naroda in pripravljenost vse države, da se za ceno največjih žrtev upre vsaki nevarnosti

Obenem je ministrski predsednik Chamberlain predčital po radiu poslanico kralja Jurija, ki se glasi:

Veliko zadovoljstvo smo občutili kraljica in jaz, ko smo danes popoldne videli povorko mož in žena, prežetih z duhom vsega naroda, da se stavijo v službo domovine. Gledejoč to povorko smo videli v njej odločnost vsega naroda in pripravljenost vse države, da se za ceno žrtev vseh vrst upre vsaki nevarnosti. Moč naše civilne obrambe je zagotovljena. Na prvi poziv ste se odzvali in prostovoljci so že na delu.

Izraziti vam moram svoje divljenje nad solidarnostjo in zavestjo ter razumevanjem nacionalnih potreb, ki ste jo danes tako sijajno manifestirali. Posebno visoko pa spoštujem žene, ki so žrtvujejo družinsko življenje dopustile svojim možem, da posvečajo svoje proste večere vezbanju. S svojim organiziranim delom nudite državi dragoceno pomoč in podporo ter jo delate močno in varno.

O stališču in odločnosti Anglije ne more nihče več dvomiti

Silen odmev včerajšnje londonske manifestacije v svetovnem tisku

London, 3. julija. br. Nedavni govor lorda Halifaxa, včerajšnja manifestacija prostovoljskih oddelkov v Londonu, govor ministrskega predsednika Chamberlaina po radiu in poslanica kralja Jurija so glavni predmet komentarjev svetovnega tiska. Soglasna je sodba, da so sedaj pozicije na strani mirovne fronte razčiščene in stališče Anglije v sedanjem mednarodnem položaju popolnoma jasno in nedvoumno. Sedaj ne more nihče več dvomiti o tem, da je Anglija odločena nastopiti z vsemi silami proti vsakemu napadalcu ter da bi vsako ogražanje življenjskih interesov Poljske imelo za posledico vojno, v kateri bi bila Anglija z vsemi svojimi zavezniki na strani Poljske. Današnji londonski listi soglasno ugotavljajo, da je sedaj po vseh teh izjavah izven vsakega dvoma:

1. da bo Anglija za vsako ceno izpolnila vse svoje mednarodne obveznosti in da je pripravljena tudi na vojno, čeprav je slej ko prej še vedno pripravljena doprinesiti največje žrtve za ohranitev miru in

2. da stoji za angleško vlado vse politične stranke in ves britanski imperij.

Kar se tiče gdanskega vprašanja, ugotavljajo današnje »Times«, da je Gdansk v sklopu mirovnega bloka izrednega pomena. Čim bi se izvedla priključitev Gdanske k Nemčiji, bi bila s tem odrezana Poljska od morja, neposredno pa tudi od Anglije in Francije. S tega vidika je svobodna luka ob izlivu Visle ogromnega

pomena tudi za Anglijo in Francijo. Sedanjí nevtralni položaj Gdanske je edino možen kompromis med Poljsko in Nemčijo in predstavlja Gdansk za mirovni blok ključ vsega nadaljnjega razvoja na evropskem vzhodu. Zato tudi Anglija nikdar ne bi pristala na kako spremembo, ki bi jo sklenil gdanski senat po »svobodni odločitvi«, kakor se je na to z vsvo resnostjo pomišljalo zadnje dni v Berlinu.

Kar se tiče stališča Anglije, se boli kdaj poudarja, da so minili časi, ko je morala angleška vlada popuščati, ker Anglija vojaško ni bila pripravljena. Velika Britanija je sedaj vojaško pripravljena kot še nikoli. Njene vojne sile se naglo približujejo vojnemu stanju. Angleški narod se je ne le sprijaznil z uvedbo vojaške obveznosti, nego je s prostovoljskimi formacijami dokazal, da je pripravljen doprinesiti tudi največje žrtve za obrambo miru, pravice in svobode. Vojna mornarica je najmodernejša opremljena in najmočnejša na svetu. Na polju letalstva je bil izvršen v razmeroma kratkem času naravnost revolucionaren preokret. Angleška letalska produkcija je dosegla kapaciteto, ki meji že na obseg, kakršen je določen za primer vojne.

Tenor vseh komentarjev londonskega tiska je, da sedaj ne more nihče več dvomiti o stališču Anglije in njeni odločnosti, da se upre slehernemu napadu nase in na svoje zaveznike.

Svarilni glasovi tudi iz Francije

Francija bo vedno na braniku človečanskih pravic, svobode in miru

Pariz, 3. julija. Včeraj je bilo v Franciji več političnih zborovanj in prireditev, na katerih so govorili poleg predsednika republike Lebruna tudi razni ministri. Predsednik Lebrun je govoril v Montpelleru, minister za mornarico Campinchi pa v nekem pomorskem mestu, kjer je poudarjal, da sta državi osi v tragični zmoti, če mislita, da bosta demokratski državi mirno gledali nadaljnje izsiljene teritorialne spremembe v Evropi. Francija je sicer za mirno sožitje narodov, to pa še ne pomeni, da se ne bi postavila v bran, kadar gre za obrambo človečanskih pravic, svobode in miru.

Pariz, 3. julija. AA. (Havas) Predsednik republike Lebrun je obiskal včeraj vinogrodne kraje v Languedocu. Na čast Lebru-

na je bil prirejen v občinski palači v Montpelleru svečan banket, na katerem je spregovoril tudi predsednik Lebrun ter med drugim dejal:

Francija stoji na stališču, da se morajo mednarodno pravo in mednarodni sporazumi spoštovati ter je nasprotna vsakemu političnemu nasilju, spremembi meja ter okrnitvi neodvisnosti. Spori med narodi naj se rešujejo na miroljuben način in s prijateljskimi sporazumi. Življenje nima nobene vrednosti brez dostojanstva. Zato stoji Francija na stališču svobode, ki edina lahko zavaruje ljudem srečo. Francija veruje v veliko korist miru, toda istočasno prevzema obveznosti, ki zahtevajo žrtve zaradi varnosti njene obrambe in zaradi tega, da se omogoči izpolnitev obveznosti,

Ob 100 letnici smrti Tomaža Dolinarja

**Legat spominska svečanost v Dorfarjih, rojstnem kraju
velikega znanstvenika, ki ga je dala kmetijska hiša na-
šemu narodu**

Skofja Loka, 3. julija
Društvo »Pravnik« je pod vodstvom svojega predsednika prof. dr. Metoda Dolenc priredilo večer društveni izlet v Dorfarje pri Skofji Loki, kjer je potekalo spomin na 100-letnico smrti dr. Tomaža Dolinarja, odličnega slovenskega pravika, ki se je rodil v Dorfarjih. Med navzočimi častili dr. Tomaža Dolinarja je bilo več univerzitetnih profesorjev, sodnikov, državnih tožilcev in odvjetnikov, tako prof. dr. Rudolf Sajovic, viš. drž. tožilec dr. Kravina, državna tožilca Branko Goslar in dr. Lučovnik, zastopnik pravnega oddelka OUZD dr. Stane Likar, predsednik Odvetske zbornice dr. Janko Zirovnik, predsednik notarske zbornice dr. Jože Krevelj, zastopnik pravnikov iz Kranja dr. Josip Vilfan, zastopnik pravnikov iz Skofje Loke starešina sodišča g. Ustar in notar dr. Stevo Šink.

Pred rojstno hišo dr. Tomaža Dolinarja, kjer je Društvo pravnik že leta 1905, odkrilo lepo spominsko ploščo, so se zbrali domačini in gostje. Hiša je bila okrašena z zelenjem, cvetjem in majli. Ob 15. je predsednik prof. dr. Dolenc v uvodnem govoru poudaril pomen spominskega slavlja in pozdravil vse zastopnike in domačine, nato pa je imel slavnostni govor docent dr. Stojan Bajič, ki je med drugim izjavil:

— Zopet smo se zbrali pred kmetijsko hišo, da se oddolžimo spominu enega izmed mnogih velikih mož, ki jih je kmetijska hiša dala našemu narodu. Dala jih je naša zdrava kmetijska rodbina, vajena trdega dela in težkega življenja. Od matere, od očeta, od domače zemlje so dobili na svojo življenjsko pot zaklade duha, značaja in delavnosti. Želja za spoznanjem, vnema za resnico in pravico, ki sta tako globoko vkoreninjene v naši kmetijski rodbini, trdnost značaja, poleg tega pa neskončna delavnost, so bili popotnica, s katero so odhajali kot mladi šolarji z naših kmetijskih domov v širni svet. Tam so delali, trpeli, se žrtvovali in — zmagovali. Dr. Stojan Bajič je očitel življenjsko pot dr. Tomaža Dolinarja, ki se je rodil 12. decembra 1870 in dobil prvo izobrazbo na starošolskem gradu, pozneje v Trbižu in na gimnaziji v Ljubljani, kjer je stopil v bogoslovje, ki ga je pa zapustil. Odsel je

na Dunaj, da bi se posvetil študiju matematike in astronomije. Tudi to svojo namero je opustil in se odločil za pravoslovje. Kot človek je bil Dolinar vzgled pravega znanstvenika. Napisal je, da raje umre, kot da bi se pehal za praznimi naslovi. Vse njegovo življenje kaže usodo slovenskega talenta v tistih časih. Sijajen mislec, ki združuje najdenost z vzgledno marljivostjo, se je mogel uveljaviti le z velikimi žrtvami in napori v tujem jeziku in v tuji kulturi, za katero je živel in delal v svoji neugnani vnemi za znanost. Tako kot njegove ustvarjalne sile tako so stoletja in stoletja odkrila bogastva duha iz našega naroda ter bogatila tujo kulturo, tujo moč in tujo oblast. Le drobce smo mogli ohraniti za nas same. Danes v svoji državi so čisto drugi pogoji za našo kulturno rast. V svobodni Jugoslaviji se more razvijati svobodno na domačih tleh združena z narodom, iz katerega izvira vsaka ustvarjalna sila. Vsako delo in vsak uspeh kulturnega dela naj odslej raste in rodi sad na domačih tleh, naj množi naš narodni kulturni zaklad in naj narodu vrača to, kar od njega dobiva. In prepričani smo, da bo naš narod v tej svobodni deli velike duhove in značajne bore za pravico, resnico in svobodo.

Zastopnik pravniške fakultete ljubljanske univerze prof. dr. Rudolf Sajovic je nato v lepem govoru očitel delo dr. Tomaža Dolinarja z željo, da bi bil vzgled našim kulturnim delavcem. V imenu starošolske občine je navzočim pozdravil občinski odbornik Franc Sifer in se zahvalil društvu Pravniki, za slušatelje pravne fakultete pa je izpregovoril g. Ivan Hafner, nato pa je govoril še starešina okrajnega sodišča v Skofji Loki g. Ustar.

Odvetnik dr. Anton Urbanec in sodnik Franc Orožen, odbornika društva Pravniki, sta položila na spominsko ploščo pozlačeni venec z napisom »Dr. Tomažu Dolinarju ob 100 letnici njegove smrti Društvo pravniki«. Iz Dorfarjev so odšli izletniki v Skofjo Loko, kjer so bili še nekaj ur gostje tamšnjih tovarišev, zvečer pa so se vrnili domov.

V Črni vasi je ponoči gorelo

Posestniku Jakobu Remžgarju je požar povzročil veliko škodo — Ogenj so baje podtaknili cigani

Ljubljana, 3. julija
Ponoči okrog 23.30 je močan strel z Ljubljanskega grada naznanil prebivalstvu, da gori v ljubljanski okolici. Že malo poprej ob 23.09 pa je dolenska stražnica obvestila poklicne gasilce, da gori v Črni vasi. Poklicni gasilci pod vodstvom poveljnika Furlana, so takoj odhiteli na pomoč. Ko so z motorno brizgalno prihiteli v Črno vas, so opazili, da gore hlev, pod in kozolec posestnika Jakoba Remžgarja v Črni vasi 43. tik cerkve. Ogenj je bil skoraj že opravljen svoje uničujoče delo in gasilci so ga predvsem skušali omejiti, da bi se ne razširil na bližnja poslopja.

Goreti je začelo okrog 23. in je ogenj nastal hkrati na hlevu in na priključnem kozolcu, ki je zvezan s podom in hlevom. Iz hleva je švignil velik plamen in udaril tako gost dim, da domači, ki so že spali in so takoj prihiteli na pomoč, niso mogli vdreti v hlev in rešiti živine. V hlevu sta se zadušila dva konja, 6 krav in 2 telci, vsega skupaj 10 glav.

Istočasno je izbruhnil ogenj tudi na kozolecu, v katerem je bilo okrog 20.000 kg sena. Seveda se je ogenj z bliskovito nagli-

co razširil in je bilo vsako gašenje zaman. Gašenje pa je bilo oteženo tudi zaradi tega, ker je voda precej daleč in so morali gasilci napeljati cevi 500 ali 600 m daleč do prvega bližnjega potoka. Pri gašenju so delovali poleg domačih in poklicnih gasilcev še ljubljanski prostovoljni gasilci in barjanska gasilska četa. Združenim gasilcem se je posrečilo, da so čez nekaj ur ogenj popolnoma zavezili, vendar od hleva in kozolca ni ostalo drugega kakor golo zidovje, od kozolca in poda pa nekaj ožganih tramov.

Posestnik Jakob Remžgar ima okrog 80.000 din škode, zavarovan pa je za hlev pri banki Slaviji za 25.000 din, za seno pa pri Vzajemni zavarovalnici za 5000 din. Škoda je torej zelo velika.

Ogenj je bil nedvomno podtaknjen. Dokaz, da je bila na delu zločinska požigalska roka, je to, da je požar hkrati izbruhnil na dveh krajih. Vse kaže, da so ogenj zanetili iz sovraštva cigani, ki so se popolnoma potikali po okolici. Starejša ciganka je stopila v hišo Remžgarjevih in ker so jo odslavili, je zagrozila, da bodo zažgali. Cigane iščejo orožniki in policija.

Za naslov najboljšega atletskega kluba

v Jugoslaviji

V Sloveniji ima največ točk Primorje — Goršek je postavil na 800 m rekord — Ludvik Starič se je v Zagrebu težko ponesrečil

Po vsej državi so bile večer izločilne tekme za atletske državno prvenstvo klubov. Za razliko od prejšnjih tekmovalj so bili letos predpisi spremenjeni in je smel vsak klub postaviti na posamezne točke po največ 4 tekmovalce, od katerih so se 3 najboljši ocenili po točkah. V Ljubljani sta na letnem tekmovanju Ljubljanskega Sokola nastopila posame Primorje in Ilirija, ki pa tudi nista postavila vseh svojih najboljših atletov. Tako je n. pr. Primorju manjkali odlični Plateršek, a tudi Gorška niso postavili na 1500 m. Enako pri Iliriji ni nastopil Brucan. Višek prireditve je bil tek na 800 m, kjer se je Goršek posrečilo v krasnem teku in čeprav brez enakovredne konkurence, zboljšati svoj lastni državni rekord za 1,3 sek. Z novim rekordom 1:55 se je Goršek uvrstil med najboljšje evropske tekače te panoge. Istočasno kakor v Ljubljani, so bila tekmovalnja tudi v Mariboru in Celju. Prinašamo rezultate najboljših v posameznih disciplinah in sicer po vrstnem redu Ljubljana, Maribor, Celje.

110 m zapreke: Zupančič (Ilirija) 18, Les (Rapid) 19,1 (v Celju v tej panogi niso tekmovali).

Skok ob palci: Bratovž (I) 315, Orošy (R) 335, Jenko (Celje) 293.

Met kroglice: Stepišnik (I) 12,15, Hlade (Zelenci) 12,84, Katič (C) 10,08.

Tek 200 m: Račič (I) 23,5, Robert (R) 24,2, Jakec (C) 25,1.

Skok v daljavo: Polak (Primorje) 6,28, Zorko (C) 6,57, Jakec (C) 5,68.

Tek 5000 m: Kvas (I) 16:27,8, Zupan (Z) 17:02, Steiner (C) 17:11.

Met kopja: Ilvar (I) 41,81, Gregorovič (Z) 48,78, Katič (C) 32,66.

Tek 400 m: Gabersček (P) 53,4, Robert (R) 54,8, Jakec (C) 58,1.

Skok v višino: Martini (P) 183, Jeglič (R) in Zorko (Z) 165, Stavbe (C) 160.

Met diska: Stepišnik (I) 35,50, Hlade (Z) 35,66, Stavbe (C) 34,48.

Tek 800 m: Goršek (P) 1:55, Muravs (Z) 2:07,3, Zorko (C) 2:09.

Tek 1500 m: Glonar (I) 4:21,1, Krainer (R) 4:25,4, Markovič (C) 4:51,2. Stafeta 4x100 m: Primorje 47,2, Rapid 46,4, Celje 51,6 diskvalificirana.

Po točkah je vrstni red slovenskih klubov naslednji: Primorje 19,313, Zelenci 18,618, Ilirija 18,338, Rapid 18,071, Celje 14,780. V Zagrebu si je nabrala Concordia nad 20.000 točk, dočim beogradske rezultati še niso znani.

Tudi v inozemstvu je bilo več lahko-atletskih prireditev. V Milanu je Italija premagala Madžarsko 99:84. Nemčija je nastopila na treh frontah in je vsakokrat zmagala: v Kopenhagnu s 101:70 nad Dansko, v Monakovu s 106:75 nad Francijo in v Eggu s 95:41 nad Luksemburško.

V nogometu ni bilo posebnih dogodkov. V Ljubljani sta se za pokal LNP srečala Ljubljana in Mars. Ljubljana ni nastopila z najmočnejšim moštvom, vendar je zmagala dosti bolj sigurno kakor kaže rezultat 2:1, ki je bil dosežen že v prvem polčasu.

V Celju sta se v pokalni tekmi srečala Maribor in Olimp. Zmagali so Mariborčani s 3:2.

V Zagrebu je reprezentanca Hrvatske po odlični igri premagala reprezentanco Dalmacije 7:1. V tekmi za vstop v ligo je Bata premagala Kraljevsko 3:0. Vojvodina in Skopski SK pa sta igrala 2:2. V Pragi je Ferencvaros presenetljivo porazil Sparto 2:0 in se je tako plasiral v drugo kolo tekmovalja za srednjeevropski pokal. Danes je na sporedu še tekma med Slavijo in BSK v Pragi.

V Zagrebu so bile mednarodne motoeklopične dirke, ki so se jih razen najboljših zagrebških in ljubljanskih dirkačev udeležili tudi Nemci in Angličani. Žal se je na koncu prireditev, prav na poslednji točki, pripetila huda nesreča. Ludvik Starič (Hermes, Ljubljana), se je na ovinku začel v ograjo, prepleteno z žico in se je pri tem težko poškodoval. Prepeljali so ga takoj v bolnico. Njegovo stanje je nevar-

no. Starič je bil v predločitvi točkah najnevarnejši tekmeč nemškimi dirkačem, ki so povsod, kjer so nastopili, odnesli prva mesta. Izredno zanimiva je bila mednarodna dirka sportnih motorjev do 500 ccm, kjer je zmagal Nemec Maxreiter pred svojim rojakom Bussem in Staričem. Vsi so vozili na motorju znamke Jap. V ponovni dirki iste kategorije, kjer so startali samo najboljši, sta morala zaradi padcev oziroma pokvarave motorja odstopiti Buttler in Starič in so prva tri mesta zasedli Nemci Brinkl, Maxreiter in Busse. V Stuttgartu je bila večer pomembna

bojsaraka prireditve, ki ji je prisostvovalo 65.000 gledalcev. Največje zmaganje je vladalo za srečanje obeh vodilnih nemških bojsarjev, bivšega svetovnega prvaka Maksa Schmelinga in evropskega prvaka Adolfa Heuserja. Slednjemu so dajali do bre izgleda nasproti mnogo starejšemu Schmelingu, prišlo pa je do velikega presenečenja, že v 71. sek. prvega kroga je namreč Schmeling s kratkim strahovitim udarcem desnice pogodil svojega nasprotnika v brado in ga knock outiral. Udarac je bil tako močan, da se Heuser dolgo ni zavedel.

Zopet težka prometna nesreča Na železniški progi med Ljubljano in Št. Vidom je lokomotiva večer razmesarila natakario Ivanko Plankovo

Ljubljana, 3. julija
Prometne nesreče se v zadnjem času pri nas naravnost strahotno množe, zlasti ob nedeljah, ko je nekoliko večji promet kakor ob delavnikih. Težka nesreča se je pripetila tudi večer na železniški progi med Ljubljano in Št. Vidom.

Po kosilu se je odpeljal 31-letni pietilec France Debevc, uslužben v Vidmarjevi tovarni v Ljubljani, z 20-letno brhko natakario Ivanko Plankovo proti Gorenjskem. Za tramvajsko remizo je zavil po cesti, ki vodi čez polje proti Klečam. Cesto križa v sredini železniška proga. Prav takrat je prihajal iz Ljubljane kopalni vlak, ki odhaja ob 13.42 z glavnega kolodvora proti Skofji Loki. Pred Debevcom je vozil nek motorciklist, ki je še srečno prevozil železniško progo, ki tam nima zapornice. Sicer pa tudi niso potrebne, ker je proga dovolj pregledna, dovolj vidna napisana tabla pa tudi svrbi pešce in vozače, naj bodo previdni. Vsi motorciklisti je pa menda zmotil Debevc, ki je bil prepričan, da bo tudi on lahko ušel prihajajočemu vlaku.

Toda ta brezbriznost je imela strašne posledice: Lokomotiva je udarila v zadnji del motorja in Plankova je padla naravnost pod stroj, ki jo je vlekel kakih 60 metrov daleč in jo strahovito razmesaril. Nesrečni je zlomilo roki in nogi, zdrobito torbano in stilo skoraj vse kosti.

Debevc je zaradi nenadnega sunka tresel s motorjem vred v bližnjo napisano tablo. Vrglo ga je z motorja in je z vso silo priletel v drog.

Strojevodja je po nesreči ustavil vlak. Ob progi se je zbralo mnogo ljudi in nekdo je naglo obvestil reševalce. Že čez nekaj minut so ponesrečenega Debevca prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili hude notranje poškodbe, dočim po telesu ni poškodoval. Njegovo stanje je precej kritično.

Na kraj nesreče je prišla tudi policijska komisija in na njeno odredbo je bilo truplo nesrečne Plankove prepeljano v mrtvašnico splošne bolnice. — Tragična nesreča pa naj bo opomin vsem vozačem, naj bodo skrajno previdni.

Obupala je nad življenjem

Ljubljana, 3. julija
V Ljubljani je mnogo skrite bede. Marsikdo trpi tiho ter skrito, da bi iskal usmiljene ljudi. Tudi Ana Križmanova je mnogo trpela. Trpela je, dokler ni obnemogla ter povsem obupala nad življenjem.

Bila je še sorazmerno mlada, 37 let stara. Stanovala je z dvema nepreskrbljenima otrokoma v Milčinskog ulici. Mož, avtomobilski prevoznik Ciril Križman, ji je nedavno umrl. Po moževi smrti se Križmanova ni mogla več znati. Za teže delo ni bila sposobna. Mož ni zapustil družini nobenega premoženja. Beda je stiskala družino dan za dnem bolj in Križmanovi so začeli odpovedovati živci. Niti pogrebni stroškov za možem ni mogla poravnati, še vedno je dolgovala 900 din. Stanarina sicer ni bila visoka, a vendar je bila Križmanova v zadregu, kako jo naj plača. Začela je obupavati nad življenjem, le skrb za otroke jo je zadrževala, da ni sklenila še prej življenjskih računov. Toda večer popoldne jo je žalost prignala do obupnega dejanja.

Ko se je zvečer vrnil 17-letni sin Križmanove domov, je našel zaklenjeno stanovanje. Takoj ga je obšla la slutnja in pohitel je po strica, da sta s silo odprla stanovanje. Toda bilo je že prepozno; Križmanova je bila že mrtva: obesila se je na okensko ključko. Napisala je pismo ter ga naslovila na državnega uradnika Keka. Mislila je še na otroke, a ji ni kazalo drugega, po njenem prepričanju, kakor da se poslovi od sveta. Tako sta nepreskrbljena otroka zdaj še izgubila mater.

Iz Celja

—c Nazadovanje brezposelnosti. Pri celjski borzi dela se je od 21. do 30. junija na novo prijavilo 59 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 8 oseb, posredovanj je bilo 6, odpovedalo je 33, odpadlo pa 225 oseb. Dne 1. t. m. so ostali v evidenci 303 brezposelni (236 moških in 67 žensk) nasproti 508 (445 moških in 63 žensk) dne 30. junija. Delo dobi 6 hlapcev, 2 mizarjska vajenca, po 1 frizer in kleparski vajenec, 6 kmečkih dekel, 4 kuharice, po 2 gospodinj in služkinji ter po 1 natakari in postrežnica.

—c Siferski izpiti za kandidate iz Območja predstojništva mestne policije v Celju in iz laskega sreza bodo v četrtek 13. t. m. ob 8. jutraj pri predstojništvu mestne policije v Celju, kjer je tudi treba vložiti zadevne prošnje.

—c Brez povoda ga je zabodel. Na cesti v Stopčah pri Grobelnem je v soboto zvečer neki moški brez povoda napadel 17 letnega Franca Križanca iz Stopč ter ga zabodel z nožem v vrat in levo roko. Križanca so prepeljali s celjskim reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico.

—c Davčna potrdila za odmero šolnine. Davčna uprava v Celju razglasa: Državni uslužbenici, ki bodo potrebovali ob vpisu otrok v šolo zaradi odmere šolnine potrdila o velikosti predpisane davka in ki plačujejo poleg uslužbenega davka tudi davek po kakih drugi davčni obliki, za katerega so obremenjeni pri pristojni davčni upravi, naj naslovijo svoje prošnje, kolone kovanice z 10 din, na davčno upravo, vložijo pa jih naj neposredno pri uradu, ki jim nakazuje osebne prejemke. Ta urad bo poslal prošnje s podatki o velikosti uslužbenega davka davčni upravi, ki bo nato izdala potrdila za vse davčne oblike. Za vsako potrdilo je treba priložiti kolek za 20 din, za vsak zahtevan prepis potrdila pa kolek za 10 din.

—c Izločilnega tekmovalja za državno atletske prvenstvo se je udeležila v nedeljo v Celju samo atletska sekcija SK Celja. Tekmovalci je okrog 30 atletov. Zaradi neugodnega vremena so bili doseženi samo povprečni rezultati. Zaradi pomanjkanja predpisanih zaprek je odpadel tek na 110 m z zaprekami, stafeta na 4x100 m pa je bila diskvalificirana. Atletska sekcija je dosegla 14.780 točk.

—c ISSK Maribor: SK Olimp 3:2 (1:0). V finalni tekmi za pokal LNP sta se srečala v nedeljo popoldne na Olimpijskem igrišču v Gaberju mariborski okrožni zmagovalci in podsvetveni prvaki ISSK Maribor in celjski okrožni zmagovalci SK Olimp. Mariborčani so v tehničnem pogledu prekašali Olimp, a so s svojo igro kljub temu razočarali. Njihov napad je bil pred golom premočno odločen in ni imel strelcev. Tudi krilna vrsta se ni posebno izkazala, dobra pa je bila ožja obramba. Olimp je igral pošteno in je izvedel nekaj dobrih potez, moštvo pa je v drugem polčasu pustilo. Tekma je bila živahna, toda pre-

ostra, ker sodnik ni znal preprečiti surove igre. V začetku je izvedel Olimp nekaj nevarnih akcij. Mariborčani pa so se kmalu znašli in igra je postala izenačena. V 14. minuti je Tičar po hitrem prodoru potresel Olimpijovo mrežo. Gostje so po tem uspehu prešli v lahno premoč, ki je pa niso znali izkoristiti. Po odmoru je izvedel Olimp nekaj odličnih akcij in v 8. minuti je Čončiku uspelo, da je iz neposredne bližine izenačil. V 12. minuti je Čater iz razdalje 25 m povišal na 2:1. Mariborčani so sedaj napeli vse sile, da izenačijo. To se jim je kmalu posrečilo. V 20. minuti je Bačar potresel Olimpijovo mrežo, v 32. minuti pa je povišal na 3:2. Po drugem голу Maribora je začel Olimp popuščati. V 35. minuti je sodnik izključil Olimpijovega igralca Ključarja. V tem trenutku so povzročili nekateri igralci Maribora, ki so se že prej posluževali ostre igre, pretep na igrišču. Občinstvo je vdrlo na igrišče, vendar pa so stražniki in reditelji kmalu vzpostavili red. Igra je bila proti koncu nezanimiva, ker so tudi Mariborčani popuščali. Sodil je g. Presinger.

Fantovski pretep

Križna gora, 1. julija
Precej dela bo dalo škofovljskim oblastem, da ugotove vse podrobnosti hudega fantovskega pretepa, ki so ga doživeli te dni na Križni gori. Prijazni gorski vasi, oddaljeni uro hoda od škoške Loke proti Sv. Joštu, 15 fantov iz Cepulj in Križne gore se je zbralo pri posostniku Janezu Pintarju na Križni gori. Kakor je ob takih prilikah sploh navada, so pridno popivali in plesali. Ko se je bližala polnočna ura, so bili vsi precej okajani, alkohol jim je zlezal v glavo in že je bil pretep tu. Zaradi česa so se spoprijeli, bo dognala preiskava. En fant je zamahnil po ludi, da je nastala tema in že so se spoprijeli. Štirje so bili delavci, ostali pa sami sinovi posostnikov. Gospodar Pintar je skušal fante miriti pa je zelo slabo naletel. Dobil je s stružcem hud udarec po glavi, da se je nezavestno zgrudil. Ubil ga je, je zaklical in razgrajal in že so se nekateri razbežali, drugi pa so prenesli nezavestnega Pintarja v gornjo sobo, potem pa so ga prepuščali njegovi usodi, sami pa plesali in pili do štirih jutraj.

Pintar je prišel počasi k sebi. Iz pomislekov, ki bomo nanje pri kmetijskih ljudeh še danes češče naleteli, pa zdravniške pomoči ni iskal, marveč se je naslednjega dne z največjo težavo zavlekel na skedenj na slamo. Pintarja boli in trga po želju, stih, nad levim očesom na glavi ima rano, desno oko ima vse krvavo, levo pa tako oteklo, da ga niti odpreti ne more. Potem, ko so se fantje znebili Pintarja, so razbili tudi nekaj kozarcev in steklenic, nihče pa noče vedeti, da bi bil imel kdo v rokah odprt nož ali železno palico. Zaenkrat pretepači priznajo, da so se mlatili, ne vedo pa, kdo bi bil Pintarja udaril in kdaj. Bila je pač tema. To seveda ne bo držalo.

Iz Zagorja

— Avtobusna zveza z medijskimi toptkami na Izlahah je za našo dolino tja do Trojan velika pridobitev. Od 15. junija dalje vozi Govejški avtobus redno od vlaka ob 9. in ob pol 15. tja in nazaj k vlakom opoldne in ob pol 20. za zmerno ceno, kadar pa vzame povratno karto ima popust. Ob tej priliki bi radi posebej opozorili na nekatere pomanjkljivosti ceste do Izlah. Tako na primer ni utrjena nova cesta od Počke do Robavske, ki je, kakor smo že omenili tudi preozka. Nekateri kotanje bi se dalo z malim trudom sproti onem. gočiti, tako pa odskakuje avtobus, kakor bi nameraval sfrčati pod nebo. Kopalnice na Izlahah je oskrbovano kot druga leta, v bazenu je vedno mnogo kopalcev. Zagorjanom, ki nimajo nobenega primerne kopalnice so z vpostavljenjo zvezo toplice dostopne z malimi stroški, posebno dobrodošla pa je zveza gostom, ki so se za prihodnje dni v precejšnjem številu najavili.

— Duhovni koncert Trboveljskih slavikov, ki se je vršil na praznik, je kljub krasnemu vremenu privabil zadovoljivo število ljubiteljev lepega petja v farno cerkev. Zbor 117 slavikov je dovršeno zapev zanimivo Grčevce mašo v šestih delih ob spremljavi mojstra prof. Tomca, ki je na orglah, ki pa so bile preslikbe v pogledu zahtev, zaigral še štiri skladbe za ta krajevski instrument.

— Vidovalska proslava zagorskega Sokola je na predvečer privabila na letno tevalodišče številno članstvo z naraščanjem. Zagorel je velik kres, šinile so pod nebo rakete in starosta je spregovoril tople besede o velikem pomenu tega zgodovinskega dne za naše osvobojenje. Sledeti dan je bila v farni cerkvi črna maša v spomin padlim junakom. Maše se je udeležila mladina vseh treh sol, prisostvovali pa so tudi predstavniki javnih uradov in TPD ter delavstva z zastavo. Po maši so se v šolah vršile interne proslave z razdelitvijo izpraveval.

— Rudniške apnenice, o katerih smo poročali, da so ustavile obrat, so prejele nekaj večjih naročil in zato spet obratujejo.

— Gradbena delavnost je letos zelo živahna. Mimo manjših hiš, ki jih gradijo rudarji bosta kmalu dograjeni tudi hiši g. Govejške in g. Počka v Toplicah in na švepovni hiši g. Potiska. Tik od mostu čez Medijo na postaji si gradi hišico rudar g. F. Savšek.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 3. julija katoličani: Heliodor, Nada

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Baronica in njen sluga

Kino Sloga: Gospodična moja mamica

Kino Union: Blokada

Kino Siska: Chicago v plamenu

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miličičeva cesta 29, Murnayer, Sv. Petra cesta 78.

Ozpod sita

Vsako leto praznujemo materski dan. Nekaj lepih besed izpregovorimo in napišemo, nekaj darinčkov zberemo za revne matere in njihove otročičke, potem pa sedemo na dvomilne lavorice in čakamo do prihodnjega materskega dne v zmotnem prepričanju, da smo svojo dolžnost storili. Vprašanje matersstva in matere je pa ostalo v svojem bistvu nedotaknjeno. Celo na slabšem smo, kakor smo bili takrat, ko materskih dnevoj sploh še nismo praznovali. Visoko poslanstvo matere lega z vso svojo težo moralne odgovornosti in gmočnih skrbi vedno bolj na ramena siromašnih žena, ki s svojimi možmi često ne zaslužijo niti toliko, da bi se starši sami dostojno preživljali, kaj šele da bi mogli skrbeti za svoje otroke. Poleg tega je pa še cela vrsta načelno važnih vprašanj v zvezi z matersvom, preko katerih prehajamo leto za leto molče in nekako strmežljivo, ker se jih ne upamo načeti.

Sicer pa kaj bi hodil daleč za dokazi, da so naše proslave materskega dne bolj na jeziku, kakor v srcu. Pogledmo kaj tja doli k našim južnim bratom, ki tudi praznujejo materske dneve. V isti sapi, ko govorimo in pišemo, prihajajo iz njihovih vrst najrjese psovke na naslov iste matere. Najmanj, kar bi lahko storili ob prvem prihodnjem materskem dnevu, je to, da bi oblasti najrjese dnevu, je to, da bi oblasti najrjater z znanimi ostudnimi kletvicami in psovkami, ki so med našimi južnimi brati razširjene bolj kakor običajni jutranji ali večerni pozdravi.

Letalski miting v Stični

Ljubljana, 3. julija
Ljubljanski oblasni odbor Aerokluba je tudi letos izredno delaven, kar je treba pripisovati predvsem velikim pozitivnostim njegovih delavcev. Čeprav ima le nekaj pilotov in letal, prireja tudi letalske prireditve za propagando letalstva v podeželskih krajih, ne glede na to, da so klubovski delavci čez mero zaposleni na letališču. Večrni je oblasni odbor priredil že tretji letalski miting v tej sezoni. Prva letalska prireditev je bila v Krškem, druga v Novem mestu večrno so pa leteli v Stični. Večrnijsa prireditev je dosegla najlepši uspeh. V nedeljo nameravajo prirediti letalski miting v Jarsah za kanujski okraj. V Stični so nastopili s tremi motorizirani letali in jedrilico. Oficielna prireditev je bila večrni popoldne, letenje za pasazerje se je pa začelo že v soboto popoldne. Naval občinstva je bil izreden. Dolenjci se nenehavo zanimajo za letalstvo in med ljudmi ni več nobenega nezaupanja do letala. Kandidatov za značne krste je bilo toliko, da niso mogli vseh skriti, čeprav so jim posvetili vse popoldne v soboto in dopoldne večrno. Mnogi

DNEVNE VESTI

Kralj Peter II. na morju. Nj. Vel. kralj Peter II. se je vozil zadnje dni, ko je vreme v južni Dalmaciji vedno lepo, večkrat z motornim čolnom po morju. Množice kopalcev so ga navdušeno pozdravljale. Včeraj jutraj se je zopet od peljal na morje, potem se je pa vrnil v dvorno pristanišče, kjer ga je čakal minonosec Mosor. Kralj se je povzpela na kapitanski mostiček in minonosec je odplul proti polotoku Sv. Stefana. Mladi kralj je nekaj časa poveleval na mostu, potem se je pa vrnil v pristanišče.

Iz državne službe. V višjo skupino so pomaknjeni podnadzorniki policijskih agentov Franc Fradel pri komisariatu železniške obmejne policije v Mariboru in Josip Hauptman pri upravi policije v Ljubljani in policijski stražnik Andrej Samar pri predstojništvu mestne policije v Mariboru.

Iz banovinske službe. Imenovan: so banovinska zvezišča bolnišnice v Mariboru Frida Boglavac za uradniškega pravnika, banovinska arhivska uradnica Marta Kunstelj za banovinskega glavnega arhivarja in banovinskega služitelja Mirko Žnidaršič za banovinskega zvezišča pri sreskem načelstvu v Smarju pri Jelšah.

Kongres Delavskih zbornic. Včeraj je bila v Novem Sadu končana plenarna seja odbora centralnega tajništva vseh Delavskih zbornic. Na nji je bilo sklenjeno, da bo 22., 23. in 24. septembra v Beogradu kongres vseh Delavskih zbornic in da pridejo na dnevni red vsa prejšnja vprašanja zlasti revizija socialnih zakonov.

Trgovinski promet med Jugoslavijo in Italijo. Po statističnih podatkih ravnateljstva italijanskih carin se je trgovinski promet med Jugoslavijo in Italijo zadnje čase znatno povečal. Vrednost italijanskega izvoza v Jugoslavijo je znašala v prvih petih mesecih tekočega leta 112.600.000 lir. Izmenjava blaga med obema državama je bila torej letos za 30 odstotkov večja kakor v istem razdobju lanskega leta. Italija je izvažala v Jugoslavijo razno bombazno blago, umetno svilo, riž, sadje, industrijske izdelke in avtomobile, posebno mnogo pa sestavnih delov letal, do čim je Jugoslavija izvažala v Italijo les, pecnilo, koruzo, perutnino in živino.

Tuji odhajajo iz Dalmacije. Zadnje dni odhajajo iz južne Dalmacije mnogo izomskih letoviščarjev, prihaja jih pa malo. Letos prihajajo v Dalmacijo večinoma Nemci, dočim Čehov, ki jih je bilo prejšnja leta največ, letos sploh ni. Anglezov in Američanov je zelo malo. Malo je pa letos tudi domačih letoviščarjev.

Seja delegacije naših borz. Delegacija naših borz je imela v soboto sejo pod predsedstvom predsednika zagrebske borze dr. Stanka Šverljuge. Obravnavalo se je v prvi vrsti vprašanje novčevanja letošnje letine in vprašanje zastopnikov borz v deviznem odboru, ustanovljenem pri Narodni banki. Glede prvega vprašanja gre za olajšanje tehnike odkupa letošnje žetve, glede zastopnikov borz v deviznem odboru je bilo pa sklenjeno zahtevati na mednarodnem mestu njihovo imenovanje na ta način, da se ustanove podobni deviznega odbora z uvoznimi in izvoznimi odbori na vseh sedeh deviznih borz, torej v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Novi inženirji. Na tehnični fakulteti zagrebske univerze so bili proglašeni za inženirje Stanislav Tonec za geodizjo in kulturo tehniko, Anto Anker, Dragotin Kaiser in Ernest Židovec za elektrotehniko, Rudolf Polak pa za kemijo.

Sokolji! Posežite in podpirajte Sokolski kino v šiški!

Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banke uprave dravske banovine« št. 52, z dne 1. t. m. objavlja uredbu o tujskih vodnikih, uredbu o oprostitvi kristal. nega sladkorja od uvozne carine, znižanju uvozne carine na sladkor v kockah in na črnu pobiranja državne trošarine in skupnega davka na poslovni promet nani, spremembe v pravilniku za opravljanje državnih strokovnih izpitov v rudarskem resor. ministrstva za gozdarstvo in rudnike, ustanovitve odbora za vrhovni nadzor nad lovskim gospodarstvom, za lovski sport in turizem in za propagando kova pri oddelku za vrhovni gozdarski nadzor pri minist. strstvu za gozdarstvo in rudnike.

Umeten predlog. Od osrednjega odbora društev: Bran-lor, Družbe sv. Cirila in Metoda ter Slovenske straže dne 1. t. m. v listih objavljen poziv »Slovenski javnosti, da naj Slovenija letos slovesno in na manifestativen način proslavi praznik slovenskih blagovestov sv. Cirila in Metoda, odobrava gotovo vsa narodno čuteča javnost. Predlagamo pa, da naj bi se razsvetljava hišnih oken opustila, mesto tega pa priredila denarna zbirka za podpora obmejnomu prebivalstvu ali pa za pomoč poplavljenim. To bi nekaj zalego, dočim od svet. nima nihče nobenega haska. Revščina v obmejnih krajih in v predelih, kjer so bile poplave, je velika in pomoč s'no potrebna. Glas iz občinstva.

Počitniki protialkoholni tečaj za učitelje in učiteljice prireja Liga proti alho. holizmu v Ljubljani od 16. do 23. julija. Začetek tečaja 17. julija. Udeleženci imajo za časa bivanja v Ljubljani prosto hrano in stanovanje. Teme, ki se bodo obravnavale na tečaju so: Razširjenost alkoholizma med slovensko mladino; Pomen in na-

loge učiteljstva pri treznostnem delu; Alkoholizem in življenjska bilanca Slovenije; Alkoholizem in duševne bolezni; Alkoholizem in manjdarjenost; Alkoholizem in učila za protialkoholni pouk; Praktični moralna pokvarjenost in zločinstvenost mladine; Alkoholizem in tbe.; Slovensko alkoholno-gospodarstvo s posebnim ozrom na vinčarstvo; Slovensko sadjarstvo in žganjekuha; Alkoholizem in socialno vprašanje; Vinčarsko vprašanje; Razširjenost protialkoholni pouk in vzgoja; Samoučila alkoholizma ter šolski uspehi; Učni načrti, nasveti za protialkoholno delo v šoli in družini; Šolske kuhinje, njih namen in pomen; Praktično tolačenje uredb, ki ščitijo mladino pred alkoholizmom; Praktične smernice za raziskavanje alkoholizma med mladino; Liga proti alkoholizmu ter sodelovanje učiteljstva v njej. Poleg tega so predvidene vsak dan ekskurzije in sicer v bolnico za duš. bolezni na Studencu, orezplačen izlet v Lukovico in na Rakitno, ogled soc. političnih ustanov MOL itd.

V tečaj se lahko prijavi vsak učitelj in učiteljica. Sprejetih bo samo 40 kandidator. Prijave do 10. julija s točnim naslovom pošljite na naslov: Liga proti alkoholizmu, Ljubljana, Gosposvetska c. 2-II. Vsa prijavljena bo takoj po prijavi prejel podrobna navodila.

Banovinske literarne nagrade za l. 1938-39. Literarnega natečaja kraljevske banke uprave za l. 1938-39 se je udeležilo 15 avtorjev s 17 deli. Na predlog razsodišča, v katerem so gg. Fran Albrecht, prof. France Koblar, prof. Jakob Šotar, Josip Vidmar in kot predsednik načelnik prosvetnega oddelka dr. Lovro Sušnik, so bile podeljene sledeče nagrade: Pavletu Sedmaku za knjigo »Kaplan Martin Cederdace« 7.500 din, dr. Igu Grudnu za »Dvunajsto uro« 3.500 din, Janezu Jalenu za »Cvetkovo Tulko« 3.000 din, Vidi Tauferjevi za »Veje v vetru« 2.000 din, dr. Vladimirju Bartolu za »Alamuta« 2 tisoč dinarjev, dr. Ivu Šorliju za »Večne vezi« 2.000 din.

Podjetje mora plačati učiuzbenca, ko je na vojaških vajah. Marsikdo ne pozna pogojev o odnosih med delodajalci in delojemalci v primeru, ko mora uslužbenec oditi na vojaške vaje. Zato opozarjamo na § 221. obrtnega zakona: Ako je uslužbenec moral opustiti službo zaradi vojaških vaj, službeno razmerje zaradi tega ne preneha in uslužbenec ima pravico do plače do 4 tedne, če je prej bil zaposlen nepretrgoma pri istem podjetju vse leto in če med vojaškimi vajami ne prejema od države ustrežajoče odškodnine. Delojemalec pa nima pravice do plače med redno vojaško službo v kadru. Delodajalec je dolžan plačati delojemalcu plačo med vojaškimi vajami največ za 4 tedne. Od plače sme odbiti samo ekvivalent za hrano in stanovanje.

Podražitev papirja. 1. t. m. se je podražil zopet papir, kar je »Centropapir« (kartel) sporočil vsem grafičnim podjetjem v državi. Podražitev papirja je upravičeval s podražitvijo surovin. Povprečno se je papir podražil za 15%; podražitev je torej zelo občutna, zlasti še, ker je bil papir zadnja leta že pogosto podražen. Razumljivo je, da so zaradi te podražitve povišala svoje cene tudi tiskarniška podjetja.

Povečanje tujkega prometa tudi v Sarajevu. Kljub mednarodni napetosti je proti pričakovanju letos v mnogih krajih naše države znatno živahnije tujski promet kakor lani. Tako je imelo tudi Sarajevo v prvih 5 mesecih letos mnogo več gostov. V maju l. 1936 je obiskalo Sarajevo 17.559 gostov, letos pa je 32.296, torej skoraj 100% več. Podobna slika se nam nudi, če primerjamo obisk tujcev v drugih mesecih prve polovice leta.

Konferenca o železniškem voznem redu v Beogradu. Generalna direkcija državnih železnic je sklicala za 3. avgusta v Beogradu konferenco; razpravljali bodo o spremembah voznega reda za l. 1940-41.

V naši državi 96 kartelov. Do konca lanskega leta je bilo registrirano v trgovinskem minist. 86 kartelov, letos jih je pa bilo prijavljenih še 10. Kmalu bo registriranih še nekaj kartelov, ki so že prijavljeni za registracijo, tako da v naši državi že letos najmanj 100 kartelnih organizacij.

Kongres nastavnikov meščanskih šol. Združenje nastavnikov meščanskih šol kra. ljevine Jugoslavije bo imelo svoj letošnji kongres 6. in 7. julija v Nišu. Nastavniki meščanskih šol iz raznih krajev so pripravi za kongres celo vrsto zanimivih referatov.

Jugoslovenski narodni odbor za tobak. Včeraj je imel Jugoslovenski narodni odbor za tobak svoj prvi občni zbor. Namen odbora je pospeševanje našega tobačnega gospodarstva, ustanovitev tobačnega instituta in organizacija tobačne ogledne službe v naši državi. Za predsednika odbora je bil izvoljen generalni ravnatelj uprave državnih monopolov dr. Jos. P. Marković, za tajnika ing. Gornik, med odbor. niki je pa tudi g. Podbregar.

Bohinj. Bohinjska podružnica SPD v Srednji vasi nudi letos članom mladinskih odsekov SPD pa tudi drugim dobra, prenočišča, česar se bodo lahko posluževali zlasti turisti, ki se namenijo na Triglav in ko se vračajo z njega. V šoli v Bohinjski Bistrici so 4 postelje, v Srednji vasi pri Broetu 5 postelj, na Uškovnici pri Až. manovem stanu 5 postelj in prav tako

Film čiste ljubimi in strahot državljanske vojne

Predstavi ob 19. in 21. uri. Blagajna odprta ob 18. uri. — Pri tem filmu občinstvo na vdušeno ploska!

„BLOKADA“

5 na Konjšci, kjer prenočišča oskrbuje Hodnikova planšarica ter turistom lah. ko postreže z raznimi okrepčili. Na vseh omenjenih krajih so pritrjeni vidni planšarski znaki in markacije. Člani mladinskih odsekov plačujejo prenočnino po 2 din. odrasli pa kakor v drugih planinskih postojankah. Podružnica tudi opozarja, da jim lahko preskrbi taborenanje, za kar je posebno ugodna planina Uškovnica, kjer je mnogo izprehajalšč in dobra pitna voda. Pravo planinsko življenje je pa na Konjšci, od koder se nudijo kraši izleti na Triglav, proti Bledu in v Bohinjsko dolino. Podružnica ima tudi svojo kočjo pod Bogatinom, vedno odprto prijateljem planin.

Promocija. Za doktorja medicine je bila te dni promovirana na zagrebski univerzi Zdenka Ivančičeva, hčerka davčnega inšpektorja v pok. iz Ljubljane, Čestitamo!

Monstre koncert v Beogradu. Beograjski novinarji priredijo z beograjsko Fil. harmonijo jutri največji koncert, kar jih je bilo doslej v Beogradu. Na njem nastopi naša sloveča pevka Zinka Kunc-Milanov, ki bo zapela več arij iz znanih oper. Na njen koncert je omogočiti beograjskemu občinstvu poslušanje najboljših opernih del in izvrstni interpretaciji ge. Zinke Kunc-Milanov.

Prijave za VIII. Mariborski teden. Vsi razstavljalci, trgovci in prodajalci, ki se nameravajo udeležiti letošnjega VIII. Mariborskega tedna v času od 5. do 13. avgusta se naprošajo, da vložijo svoje prijave najkasneje do 10. julija na naslov Zdrženja trgovcev v Mariboru ali na naslov »Mariborski teden«, Maribor, Trg. svobode — Grad. Istotam dobijo interese vse podrobnejše informacije in navodila vsak med 15. in 18. uro popoldne. Poznejše prijave za udeležbo na VIII. Mariborskem tednu se ne bodo mogle upoštevati.

Javna dražba zaplenjenega orožja. V četrti 27. t. m. bo v poslopu sreskega načelstva v Ljubljani javna dražba zaplenjenega orožja, raznih pušk, samokresov itd.

Nov grob. Včeraj je umrla v Ljubljani ga. Jerica Simčič, rojena Mhev. vdova po revidentu drž. trošarine v pok. Pogreb bo jutri ob 16.30 iz hiše žalosti. Tavčarjeva ul. 12. na pokopališču k Sv. Križu. Pokopinski blag spomin, njenim svojcem naše iskreno sožalje!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma jasno, stanovito in zelo toplo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani in Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu, Splitu in Sarajevu 32, v Dubrovniku in Kumboru 31, na Rabu 30, na Visu 26, v Zagrebu 24, v Ljubljani 23, v Mariboru 17,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,8, temperatura je znašala 13,0.

Beg iz življenja. Pred dnevi smo poročali, da si je hotelski sluga Fran Kuglić v obupu prerezal žile na rokah. Prepeljali so ga v bolnico. Sprva se je zdelo, da so njegove poškodbe lažje, a nenadno so nastopile komplikacije, ki jim je davi Kuglić podlegel. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

Z nožem v prsi. Včeraj je nekdo pred neko gostilno na Janševi cesti napadel 40. letnega mizarja Ivana Merjasca iz šiške in ga hudo ranil z nožem v prsi. Merjasca so prepeljali v bolnico.

Kazne nesreče. Andrej Zabukovec, 5 letni sin posestnika iz ljubljanske okolice, je padel s kozoila in se hudo ranil na glavi. 14letni kovačev sin Karel Klun iz Gorenje vasi je padel tako nesrečno s češnje, da se je pobil po vsem telesu.

Samomor Slovenke v Samoboru. V petek popoldne se je zastrupila v Samoboru z octovo kislino služkinja pri samoborskem županu Viktorju Legoviću Mica Stos, doma iz Velike doline v Sloveniji in stara 28 let. Na praznik je ostala v družbi precej dolgo, da se je vrnila domov šele jutraj. Baje jo je bilo tako sram, da je sklenila končati si življenje. V trgovini je kupila octovo kislino, odšla z doma in se zastrupila. Slučajno mimoidoči ljudje so jo našli, ko se je zvijala v silnih krčih. Prepeljana je bila v Zagreb v bolnico, kjer je v soboto ponoti izahnila.

Kravska rodbinska tragedija. V Subotici se je odigrala v soboto jutraj kravska rodbinska tragedija. 39letni železniški kontrolor Koloman Borčić se s sekuro ubil svojo ženo Etejo, potem si je pa z britvijo prerezal vrat. Borčić je zadnje čase poplaval v ženo se nista razumela. V petek zvečer je prišel zopet pijan domov in se

KINO SLOGA — TEL. 27-30
DANIELLE DARIÉUX
Danes ob 19. in 21. uri

Gospodična moja mamica

Zabavna franc. družabna komedija. Znižane cene!

SAMOSEDANES!
Pikantna komedija
Kino Matica, tel. 21-24

Baronica in njen sluga

Annabella in William Powell v glavnih vlogah
Znižane cene. Predstavi ob 16. in 21. uri

april z ženo. V soboto jutraj je zgodaj vstal ter poslal 13letnega sina Ivana k svoji sestri s pismom, 16letno hčerko Loro pa v krčmo po vino. Po njunem odhodu je odšel na dvorišče in se vrnil z veliko sekuro, s katero je ženi presekla glavo. Po zločinu se je zaklenil v sobo in si z britvijo prerezal vrat. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Češko-moravski protektorat toži. V pravi, ki jo vodi Vekoslav Kralj iz Novega Sada proti bivši češkoslovaški državi zaradi lovske odškodnine, je nastal preokret. Novosadska apelacija je razveljavila prvotno razsodbo okrožnega sodišča in tako bo moral Kralj ponovno tožiti češko-moravski protektorat.

Proti sončarjem uporabljajte Tschamba. Fil. Kr. dvorni dobavitelj Drogerija Gorenja, Ljubljana, Prešernova 5

Iz Ljubljane

Iz Prošnje na mestni socialni urad. 60letni Franc Lavrin iz Rožne doline nas naproša, naj naslovimo prošnjo na mestni socialni urad ter občno, ker je v silni stiski in ne ve, kako se naj preživlja povsem brez sredstev. Zaradi zelo resne bolezni na želodcu (bil je že trikrat operiran) in sila. bokravnosti je za teže delo nesposoben. Mestna občina mu izplačuje stalno podporo. Zadnje čase je izredna podpora znašala 90 din na mesec (30 din za živež, 60 za obleko), a prejšnja leta so mu dajali po 150 din. Toda zdaj so mu vzeli še tistih 90 din, da je moč povsem obupan. 100 din redne podpore porabi za stanovanje, tako da mu ne ostane nič za preživljanje. Baje mestni socialni urad nima več kreditov za izredne podpore; nekaj bi pa bilo vendar treba ukreniti za nesrečnega moža, ki je prejel 9 let izredno podporo, saj se ne more zdat tako nenadno osamosvojitj ter začeti preživljati sam. Prav tako pa ne more živ v zemljo.

Iz Prošnje za odpis vodarine. Numeravajo vložiti nekateri hišni posestniki s Cankarjevega nabrežja, zaradi izvrševanja kuluka, ko morajo vsak dan po večkrat sklopiti cesto. Cestišče je polno prahu, ker je pa mestna občina gotovo močno za. poslana pri sklopljenju ulic s tramvajskim sklopilnim vozom, po Cankarjevem nabrežju pa tramvaj ne vozi, se onim redkim motoriziranim sklopilnim vozovom silno muči, da svoj posel kar bliskoma opravljajo, če sploh utegnejo priti na to nabrežje, ki je sredi nabrežja, prav pod mestnim magistratom. Tamošnji davkoplačevalci so sila potrpežljivi. Prah je vedno več, saj je skoro ves vozi in pešpomet sedaj usmerjen po tem nabrežju. Da pa odpomorejo tej nadlogi, kajti številne urgence ne pomagajo nič, so pričeli sklopiti cestišče sami. Le tako morejo imeti vsaj poneči okna odprta. Ker pa bo radi tega poraba vode večja, upajo, da se jim bo tudi toza. devna prošnja ugodno rešila, da bo poplavljen njihov trud za čistočo mesta.

Iz Sadarskega in vrtnarskega društva obvešča podružnice in člane, da so od 1. julija dalje poslovne ure v pisarni in blagovnem oddelku vsak dan od 8. do 12. ure.

Iz Zavedni šentjakobčan in Trnovčan! Proslavimo jutri, 4. t. m. slovenski kres v Trnovem na telovadnici Sokola II. Pričete kresovanja bo ob 20. uri. Narodna zastavka vsakogar, da pride in pokaže naše razpoloženje: Slovan na plani! Obhajali bomo goš sv. Cirila in Metoda v naj. težjih dneh z največjim slavljem. Na sporednih dneh pevskie točke društva Krakovo-Trnovo godba Sokola I, umetni ogenj, kres in mnogo drugega. Vstop prost. Šentjakobsko-trnovska CMD.

Iz Kino Unio sporoča svojim cenjenim obiskovalcem, da se bodo vršile predstave v polnem času ob delavnikih samo ob 19. in 21. uri, ob nedeljah in praznikih pa ob 17., 19. in 21. uri. Blagajna bo odprta eno uro pred začetkom prve predstave, to je ob delavnikih ob 18. uri, ob nedeljah pa ob 16. uri popoldne. Razen te-

ga bo blagajna ob nedeljah in praznikih odprta od 11. do 12. ure popoldne.

Iz Koncert Zehnaga APZ bo v petek 7. t. m. ob pol 9. zvečer v veliki dvorani Filharmonične družbe. Program obsega 13 narodnih in umetnih pesni. Kulturna prireditelj, ki nam jo pripravlja Idealne študentke, bo na močni umetniški višini, kakor kažejo zadnje vaje. Dekleta so v kratkem času zborovega obstoja dovršila ogromno delo, ki bo gotovo presenetilo glasbeno javnost. Koncert zbija že danes silno zanimanje. — Opozarjamo, da so stopnice v prodaji na univerzi v vrstah. Preskrbite si jih pravočasno. Opozarjamo na to zlasti okoliščina ter tiste, ki nameravajo priti s podelžja.

Iz Silke sv. Cirila in Metoda v izdanju »Braunbora« se dobe po 5 din v trafikah Praprotnik, Prešernova ulica, Sever, šenburgova ulica in v Tiskovni zadrugi.

Silvester Kranjc bo jutri obešen

Maribor, 3. julija

Danes ob 11 so sporočili na smrt obsojenemu bivšemu rudarju Silvestru Kranjcu, da je bila zavrnjena njegova prošnja za pomilostitev in da bo jutri ob šestih zjutraj obešen.

Silvester Kranjc je lani v Volinaku pri Mežici umoril bogatega posestnika Petra Korošo, ki ga je s kamnom pobil do smrti in oropal. Pri zasliševanju je tajil vsako krivdo, pozneje je pa zvrčal krivdo na rudarja Ivana Kolarja, pri glavni razpravi pa celo na lastnega brata. Izmisli si je tudi razne stvari, vse skupaj pa mu ni pomagalo in je bil obsojen na smrt na vešilih, njegova žena pa na 2 meseca stroga zapora, dočim je bil Kolar oproščen.

V zaporu je Kolar skupaj z zloglasnim razbojnikom Kodrom in Pintarčem zasnoval fantastičen načrt za beg iz kazalnice, ki se jim pa ni posrečil. Proti smrtni obsodbi je vložil priziv, ki pa je bil zavrnjen in ko je tudi stol sedmorice v Zagrebu potrdil smrtno obsodbo, je minister pravde odklonil njegovo prošnjo za pomilostitev. Jutri bo prejel zaslužen kazni za svoj zločin.

SPORT

Presenečenje v Wimbledonu. Naši beliški mušketirji nastopajo z odličnim uspehom na svetovnem teniškem turnirju v Wimbledonu. Razen Pallade, ki letos ni v formi in je izgubil proti drugoplasiranemu angleškemu igralcu Shayeusu, so vsi ostali naši zastopniki še v tekmovalni izredno presenečenje je zbudila sigurna zmaga Kukuljevića nad zmagovalcem pariškega turnirja, Amerikanom Mac Neilleom, ki so mu splošno dajali največ nad za končno zmago wimbledonskega turnirja. Kukuljević je zlasti uveljavil svoj strahoviti servis in je svoja nasprotnika premagal v treh setih s 6:4, 7:5, 6:1. V naslednjem kolu je igral Kukuljević s Kitajcem Coem in je tudi njega premagal v treh setih s 6:4, 7:5, 6:4 in se plasiral v četrt finale. Tu igra z Mitčevim zmagovalcem Angležem Delfourjem, ki je po ogorčeni borbi eliminiral Mitčica s 7:5, 6:4, 3:6, 2:6, 6:3. Mitčič je v petem setu že vodil 3:1, a je naglo popustil in prepustil odločilni set nasprotniku. Punčec je medtem po vrsti premagal Fergooda 6:3, 6:1, 6:3, Shewooda 6:1, 6:3, 6:3 in zatem se Skota Mac Phaila 6:3, 6:3, 8:6. V četrt finalu se bo srečal z Amerikanom Smithom, ki je izločil Čeha Čejnarja s 6:3, 6:2, 5:7, 1:6, 6:1.

TEŽKO VPRAŠANJE

Jurček pride iz šole, kjer je učitelj razlagal učencem Darwinovo teorijo.

Mamica, ali je res, da izviram iz opie? vpraša mater.

Tega pa ne vem sinko, jaz od očeteve strani nisem nikogar poznala.

RAZNO

Basada 50 par davek posebej Najmanjši znesek 8 Din

PO PRIZNANU NIZKI CENAH

si nabavite najboljšje moške obleke peric in vse praktična oblačila pri PRESKERJU Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

MALINOVEČ

pristen naraven, s čistim sla. korjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebotičniku«

PEKARNO oddam v najem za takoj na zelo prometnem kraju. — Vprašati: Vojko Šribar, Litija. 2120

KLISEJE

END IN VECBAVNE Jugografika SV. PETRA NASIP ST. 2

VILO S 5 SOBAMI vseni pritliklami in vrtno oddam s avgustom. Vprašati: Kocanova ul. 7, Ljubljana. 57/M

DOLK

Basada 50 par davek posebej Najmanjši znesek 5 Din

Strojepisni pouk

(za časa počitnic). Večerni tečaj, oddelki od 1/7 do 1/8 zvečer, za starejše dame in gospe od 1/8 do 9. ure zvečer. Novi tečaji se bodo pričeli 3. julija 1939. Najnižja šolnina. Moderna in največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vsa tozadevna pojasnila dobite dnevno do 8. ure zvečer pri ravnateljstvu Christoforovega učnega zavoda, Ljubljana, Domobranska c. 15. Telefon št. 48-43. 2070

SLUŽBE

Basada 50 par davek posebej Najmanjši znesek 8 Din

ISCER KUCHARICO marljivo, ki tudi vse drugo v niši sama dela. Plača 300. — Vprašati: Heimtz, Petrinja. 2121

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVANJE in sobo s številnim oddam takoj. Pojasilu Ciber, Cobjova cesta. 3132

PRODAM

Basada 1.— Din. davek posebej Najmanjši znesek 15 Din

NAJBOLJSI TRBOVELJSKI

brez prahu

KOKS. SUHA DRVA

I. POGAČNIK

Bohorčeva 5 — Telefon 20-59

NAJCENEJŠE KURIVO

so suhi parketni odpadki. — Dobijo se v zalogi Fr. Vertačnik, Jenkova 7. 2131

SALAMI, SIR

konserve, sardine, čokolada, bonboni — vse za turiste pri I. Buzzolini, delikatesa, Lingarjeva ulica. 2091

FOHISTVO

Vsakovrstni stoli že od 18.— Din naprej. Politiram oprave najceneje. Zorman, Breg 14. 2134

NAJBOLJŠA RADIJSKA REVUJA je

NAŠ VAL

SPOREDNI evropskih radijskih postaj na vseh valovih, roman, modni pregled, novice iz radijskega sveta, filmska smotra, nagradni natečaj.

UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Mesečna naročnina samo 12.— dinarjev.

Makulturni papir

preda uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

Mestni pogreb

Veličasten zbor CMD v Ljutomeru

Skupščini je prisostvovalo nad 100 delegatov — Prebivalcem obmejnih krajev je treba v prvi vrsti gnetno pomagati

Prvomestnik CMD ing. Mačkovšek

Ljutomer, 2. julija. Ljutomer, metropola Prikej, kjer je bil nacionalni življenjski vodni odločnik namreč po tujecanju, je danes sprejel mnoge narodno obrambne delavce iz vse Slovenije, ki so prihili, da tudi v teh težkih časih manifestirajo za nacionalno idejo ter opozore javnost na važnost narodnega dela. Vse mesto se je že v soboto odelo v državne zastave, meščani so okrasili okna s cveticami, državnimi zastavami in s slikami našega kralja. Prvi gosti so prišli že v soboto z večernim vlakom, ko jih je na kolodvoru pozdravila številna delegacija domačin in okoliških podružnic, deca z državnimi zastavami ter ljutomerska godba. Pozdravne besede je ob prihodu gostov spregovoril predsednik ljutomerske podružnice dr. Ciril Porekar potem pa deklica s šopkom. Za pozdrave se je zahvalil prvomestnik ing. Mačkovšek. S kolodvorja je krenila dolga povorka Cirilmetodarjev z državno zastavo in godbo na čelu proti Sokolskemu domu. Povsod so bili gostje iz špirlja domačega občinstva tolopo pozdravljeni. Enako lep sprejem s povorko je bil tudi v nedeljo tik pred otvoritvijo skupščine.

Današnja skupščina CMD v Ljutomeru je bila v času velike zunanje politične napetosti, zato je njen pomen tudi mnogo večji. Bilanca preteklega leta je pokazala, da upravlja CMD veliko kulturno in nacionalno delo v obmejnih krajih. To nam kažejo številne božičnice, ki jih je priredila v obmejnih krajih družba, njeni darovi knjig, propaganda narodnega duha, vprašanje manjšinskega šolstva, propagandni tisk, socialno stanje našega obmejnega življenja in še mnoga druga vprašanja. Vse to tvori ogromno skrb in delo CMD. Predvsem se ob tej skupščini ugotavlja, da se mora dvigniti gospodarska stran naših obmejnih krajev, socialno vprašanje našega obmejnega človeka se mora zložitati, da mu ne bo tuji vpliv dostopen. Šolska poslopja bi se v 32 primerih morala razširiti, na 14 krajih pa se zgraditi nova. Vsi obmejni sredi naj bodo naše narodno vprašanje, ki mora biti obenem gospodarsko-nacionalno vprašanje. Danes se ugotavlja, da nudijo v tem pogledu nekateri obmejni sredi žalostno sliko, merodajni vse premalo store za zaščito nacionalnih interesov, zato je lahka propaganda tuje miselnosti.

Po sijajni povorki skozi mesto se je napolnila dvorana Sokolskega doma ter začela glavna skupščina CMD, ki ji je prisostvovalo nad 100 delegatov, ki so zastopali skoraj vse podružnice CMD. Uvodoma je prvomestnik pozdravil zastopnika banke središnega načelnika dr. Farneka, ki je zastopal tudi prosvetni odd. banke uprave. Nato je pozdravil imenoma zastopnike raznih kulturnih in nacionalnih organizacij in sicer gg. Sašela Gregorja za sokolski župo in Mursko sokolsko okrožje, Nilselčevca za prekmursko sokolsko okrožje, dr. Stajnika za ljutomersko sokolsko društvo, Čačinoviča za Prekmurski akademski klub, Saneza za Zvezo emigrantov prof. Jerana za Zvezo kulturnih društev v Ljubljani, dr. Lipolda za oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru, Karbaša za Čitalnico v Ljutomeru, Zidarica za nacionalni akademski klub »Jugoslavija« v Ljubljani, dr. Dolarija za Oblastni odbor NO v Mariboru, prof. Vrhovnika za Vodnikovo družbo, Goleza za ZKD v Mariboru, Urbaničiča za SoCo, Pipana za Preporod, Marvriča za sekcijo JUU v Ljubljani in za sresko društvo JUU v Ljutomeru in končno zastopnika beograjske podružnice C. M. D. Pismene pozdrave so poslali komandant divizije, minister dr. Kramer, dr. Senčar in Branibor.

Predsedujoči g. ing. Mačkovšek se je spomnil vseh lani preminulih članov in 10 letnice smrti dr. Gregorja Žerjave. Navzdol so počastili njihov spomin s trikratnim: Slava. Z velikim navdušenjem je bila sprejeta in odposlana udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II.

Poročilo prvomestnika je vsebovalo prilike in Koroskem, ki jih je primerjal s prilikami Nemcev pri nas. Med drugim je tudi omenil težke gospodarske in socialne prilike, ki ovirajo narodno obrambno delo v obmejnih srezih.

Sledili so pozdravi zastopnikov raznih nacionalnih društev. Med prvimi je pozdravil številne Cirilmetodarje starosta domačega Sokolskega društva g. dr. Stajnik, ki je želel skupščini obilo uspeha. Sreski načelnik g. dr. Farnek je pozdravil zborovalce v imenu bana in v imenu prosvetne uprave; govoril je o narodnih prilikah sresa tik ob meji in poudaril potrebo narodno obrambnega dela. G. dr. Porekar je kot predsednik ljutomerske podružnice CMD označil zgodovinske borbe za ta lepi del zelene Prikeje ter želel, da bi iz po tolikih borbah pridobljene Prikeje delegati današnje skupščine odnesli najlepše vtise, njihovo delo pa naj bi bilo plodno ter v korist uspehov CMD in naroda. G. Kraljnc iz Gradišča se je v imenu svoje podružnice zahvalil vodstvu družbe za gradnjo nove šole in druge darove, ki so bili poslani v Gradišče ter prošil družbo za nadaljnjo naklonenost. G. Pipan je v jedrnatih besedah objubil, da bodo Preporodovci tudi nadalje podpirali CMD pri njenih težkih nalogah. G. Marvrič je za učiteljsko ljutomerskega sresa poudarjal, da vzroki zadnjih dogodkov v srezu ne leže v učiteljskem delu, temveč jih je treba iskati v gospodarskih in socialnih prilikah našega podeželja.

Ga. Minka Govekarjeva je za žensko zvezo in meddržavni odbor ženskega društva pozdravila zborovalce in poudarila potrebo čim slonejšega nastopa vseh narodnih sil. G. Karbaš je pozdravil zborovalce v imenu čitalnice, ki deluje v Ljutomeru še izza dobe našega suženjstva ter beleži v narodnem pogledu lepe uspehe. G. Saneza je za Zvezo emigrantskih društev govoril o potrebi zborovalcev v imenu 70.000 emigrantov iz Primorske.

Sledilo je poročilo tajnika, ki ga je podal g. Gruđen. Med drugimi važnimi dejstvi je omenjal tudi razmere v ljutomerskem srezu glede na dvovalstnost, ki slabo vpliva na naš življenjski in kulturni položaj. Poročilo je bilo razdeljeno na več odsekov in sicer: ustanavljanje knjižnic, razdeljevanje slik naših velmož, ki jih je darovala Učiteljska knjižnica, dalje raznih slik Jadrana, ki jih je darovala JS. Priporočila kreditno združenje, ki so v nji CMD in vse slovenske sokolske župe. Med vidne uspehe družbe spada tudi gradnja nove šole pri Treh kraljih. Posebej je izrekel zahvalo učiteljski, ki opravlja za največji trzavni narodno obrambno delo. Število članstva se je lani dvignilo na 10.000.

Poročilo blaginjskega je podal g. Ludvig. Vsa poročila so bila soglasno s velikim odobravanjem vzeta na znanje.

Za nadzorni odbor je poročal g. dr. Ravnihar, ki je predlagal, da izreče skupščina odboru pohvalo za njegovo marljivo in pošteno delo in priznanje družbenim pisarni za vzorno sodelovanje.

Za akademsko nacionalno društvo »Jugoslavija« je govoril akademik g. Zidaric ter med drugim omenil nalogo delovnih obrambnih taborov akademskih mladine, ki prihaja na mejo in prireja kulturne večere s predavanji, kulturnimi filmi, petjem in nasveti. Akademski mladina bo v kratkem izvela tudi še večjo akcijo ter priredila še 3 tabore.

Ga. Potočnik je družbi čestitala k 30-letnici ter pozivala k nadaljnjemu vztrajnem delu.

Zadnji je govoril za nacionalno mladino abs. jurist g. Andrej Uršič, ki je v temperamentnem in tehtnem govoru prikazal potrebo in vrednost narodnoobrambnega dela v zvezi z usodnimi mednarodnimi dogodki in možnim razvojem. Poudaril je potrebo dostojanstvene samozavesti, ki ne bo dopustila nobenih ponižanj in odkritve pravic. Njegova izjavanja so imela v zborovalcih prodoren uspeh ter je bil med govorom s silnimi aplavzi večkrat prekinjen.

Pri volitvah so bili odborniki, ki so po pravih izpadli. Ponovno izvoljeni. Namestu umrlega g. Rohmana je bil izvoljen v odbor g. urednik Davorin Ravljen. Tudi v nadzorni odbor so bili izvoljeni dosednji člani. Proračun za novo proračunsko leto je bil soglasno sprejet.

Pri slučajnostih je bila ponovno sprejeta ista resolucija kakor lani v Ptuj, določeno ji je bilo pa še sledeče:

Dogoški zadnjih mesecev so položaj bistveno poslabšali. Zato letna skupščina CMD ugotavlja, da je s tem v zvezi njena tanska resolucija v svojih točkah ostala še pomembnejša in nujnejša. Skupščina ponovno opozarja državne in samouprav-

ne činitelje na preremost zgoraj izmenjenih problemov in jih poziva, da se nemudoma načrtno lote reševanja. Za sebe skupščina ponovno izjavlja, da bo družba še bolj stopnjevala svojo narodno obrambno delavnost in temu plemenitemu cilju posvetila vsa svoja sredstva in moči. Vso nacionalno javnost prosil, da družbo pri teh naporih pošteno podpira.

Po resoluciji, ki je bila soglasno in z velikim odobravanjem sprejeta, je prvomestnik zaključil skupščino, nakar so zborovalci zapeli »Hej Slovanci« ter ob novem navdušenju za narodno stvar zapustili Sokolski dom.

Popoldne se je vršila na letnem telovadšču ljutomerskega Sokola narodna veselica s petjem narodnih pesmi, koncertom, plesom in nagradnim streljanjem. V prvem miraku pa so na bližnjih hribih zagoreli cirilmetodovi kresovi, ki so povzdignili današnjo narodno slavnost.

Le naprej, brez miru... Krasna jubilejna akademija Sokola Vič

Ljubljana, 3. julija.

V proslavo 30 letnega jubileja je priredil marljivi viški Sokol, ki je danes edino društvo v Ljubljani in okolici brez lasnega telovadišča, na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju v soboto zvečer jubilejno telovadno akademijo, ki je lahko v ponos ne samo viškemu Sokolu, marveč vsemu ljubljanskemu sokolstvu. Poudariti moramo, da so vezbali vsi telovadnici brez svežega zraka. Impozantno število nastopajočih telovadcev vseh kategorij je pokazalo, da načelnikstvo vsestransko skrbi za pravilno telesno vzgojo viške mladine, zato bi zaslužilo društvo, da se merodajni činitelji zganijo in preskrbe viškemu Sokolu prepotrebno telovadišče. Navzoča zastopnika banke uprave in mestne občine sta se lahko preričala, da je viški Sokol potreben gnetno ne podpore teh dveh oblasti, ki sta po zakonu dolžni skrbeti, da dobe sokolska društva potrebna telovadišča. V tem pogledu zasluži bivša ljubljanska občinska uprava vse priznanje, da je pokazala največje razumevanje za telovadišče v Ljubljani in njeni bližnji okolici. Naj bi zgledu svojih prednikov sledila tudi sedanja občinska uprava.

Za jubilejno akademijo je vladalo tako med sokolstvom, kakor tudi med občinstvom veliko zanimanje. Mnogo je bilo skeptikov, ki so mislili, da akademija po vidovanskem nastopu Ljubljanskega Sokola ne bo dobro obiskana. Toda vsi ti črnogledi so se prevarali. Občinstvo je v tako impozantnem številu zasedlo obširno telovadišče — nad 2500 gledalcev — da smo zato izredno zadovoljni. Pred pričetkom akademije je godba Sokola I. Tabor priredila pod vodstvom br. Verjia Švajgarja promenadni koncert, ki je svečano razpoloženje še bolj povzdignil. Drage goste sta sprejemala br. Jeleničnik in br. Horvat. Našemu povabilu so se odzvali zastopnik divizionarja major Jezdimirovič, zastopnik komandanta 16. art. polka kapetan I. kl. Pirč, komandant 1. plan. bataljona podpolkovnik Oblak, zastopnik žandarmerije kapetan br. Jože Nagode, zastopnik banke uprave svetnik Planina, za mestnega župana br. dr. Mavrič Rus, župno upravo sta zastopala br. inž. Bevc in tajnik br. Flegar, navzoč je bil tudi starosta Ljubljanskega Sokola br. Kajzel staroste ljubljanskih in okoliških sokolskih društev in predstavniki mnogih nacionalnih in kulturnih organizacij.

Z malo zamudo so prikrakali med petjem »Le naprej brez miru« vsi telovadniki oddelki, članstvo, naraščaj in deca (150), ki so skupne proste vaje, sestava načelnika br. Nahlika, opravili izredno skladno in živahno. Vsak oddelek je izvajal vaje vsak za sebe, vendar so proste vaje tvorile učinkovito harmonično celoto. Ze ta uvodna točka je navdušila občinstvo, ki je priredilo mladini viharne ovacije. Po prostih vajah je vrsta moške deca pokazala nekaj preskokov, čez konja se prožno desko, ki so dobro uspešni, nato pa je deveterica ženskega naraščaja skoraj brezhibno izvela krasne ritmične vaje, sestava s Thalerjeve. Krasna izvedba, lepi gibi in prehodi so občinstvo navdušili, da ni štedilo z dolgotrajnim odobravanjem. Presenetljivo je nastopila na drugo vrsto naraščajnikov pod vodstvom br. Puha. Videli smo preproste, toda lepo izvedene vaje, posebno odskoki so bili zelo posrečeni. Naraščajniki so pokazali vaje, ki so primerne samo naraščaju. Spet dokaz, da je naraščaj v večjih rokah br. načelnika Nahlika. Ljubek je bil nastop mlajše ženske deca z vajami z lok, sestava s. Boltezar-

jeva. Okusne oblečke in blešketajoči loki so odlično izvedbo zelo povzdignili. Deca je vaje opravila izredno skladno ob lepi godbeni spremljavi. Preskoki čez konja moškega naraščaja so zadovoljili, vendar naj ne bo v bodoče ta točka predolga. Po dva do trije preskoki povsem zadostujejo za akademijo. Po naraščajnikih je prikoralo na telovadišče sedem članov v kroju, ki so proste vaje pod geslom »Se smo mladi«, sestava br. Nahlika, izvedli dokaj skladno in zadovoljivo. Ako bi bratje vaje bolj obvladali, bi bile lahko brezhibne. Poudariti moramo, da je večina bratov celo popoldne delala pri pripravah na telovadišču in da so bili malce utrujeni. Vkljub temu pa je občinstvo nagradilo brate z viharim odobravanjem. Po članih je vrsta naraščajnic pod vodstvom s. Jeleničnikove nastopila na dvovinskih bradljah. Naraščajnice so pokazale od lanske akademije neverjeten napredek na bradlji. Posebno so se odlikovale s svojimi krasnimi izvedbami s. Vida Pregarčeva, Zora Gabrijelčičeva, Joža Kramarčeva in Elsnerejeva. Občinstvo jih je nagradilo z dolgotrajnim odobravanjem. Pri pomniti pa moramo, da bi naraščajnice lahko nastopile samo z eno vajo, ker se je ta točka preveč zavlekla. Tudi nismo pri drugi vaji videli nič novega.

S tem je bil prvi del akademije končan in so v odmoru svigale pod jasno nebo raznobarne rakete, pokale bombe itd., kar je občinstvo sprejelo z velikim odobravanjem in ploskanjem. Drugi del akademije so otvorili člani in članice s simboličnimi prostimi vajami »Svoboda«, sestava br. Nahlika. Člani so bili v belih hlačah z modrobelim pasom br. majic, članice pa v okusnih belih oblekah. Brezdvoma je bila ta točka ena najlepših, saj so jo člani in članice izvedli skoraj brezhibno. Sestava je simbolična in zahteva od vsakega telovadca in telovadke izrednega spomina in izurjenosti, saj so morale skoraj vse zasebe izvajati različne prehode in gibe. Viharne ovacije občinstva so bile najlepša nagrada i nastopajočim i. br. Nahlika.

Največje zanimanje pa je vladalo za »Kresno noč«, zbirko simboličnih telovadnih plesov, ki jo je prav tako sestavil načelnik br. Nahlik. To točko so izvajali mladinski oddelki deloma v temi, deloma pri razsvetljavi. Najprej je moška deca v kostumih palčkov z rdečimi svetilkami izvedla rajanje palčkov, za njo pa je mlajša ženska deca, oblečena kot metuljčki izvajala ples »Metuljčki se zibajo«. Ko je ženska deca zapustila telovadni prostor, je priplesala starejša ženska deca kot kresnice in z ročnimi baterijami skladno opravila simbolične proste vaje. Za kresnicami je sledil ples škratov in vil, ki sta ga v posebnih kostumih izvajala in ženski naraščaj. Izvedba je bila na višku. Med tem ko so kratke zapustili telovadišče so ostale vile, ki so odlično izvedle rajanje »Ples vil meglice«, nato so se spet pojavili škratje, ki so strumno opravili simbolične vaje »Škratje v kresni noči«. Končno sta oba naraščaja nastopila v skupni točki »Rej ob zori«, ki je prav tako izborni uspel. Za zaključek pa so stvorili vsi oddelki očarljivo skupino »Car kresne noči« med krasno iluminacijo, ki je navdušila občinstvo. S tem je bila nekoliko preobširna jubilejna akademija zaključena. Godba je zaigrala sokolsko himno »Hej Slovanci«, ki jo je vsa množica stoje zapela in občinstvo se je zadovoljno razšlo.

Uspeh akademije je bil v moralnem in upajno tudi v gnetnem pogledu povsem zadovoljiv. Viški Sokol izreka bratsko za-

hvalo Ljubljanskemu Sokolu, ki mu je odstopil telovadišče, prav tako pa tudi uredništvu »Slov. Naroda« in »Jutra«, ki sta mu z objavami notic o akademiji pripomogla do tako lepega uspeha. Vsem bratska in iskrena zahvala! —rv—

Sokolska manifestacija v Mostah

V Mostah se je vršil večer letni nastop domačega Sokola. Kljub temu, da je vreme spočetka slabo kazalo, se je na letnem telovadišču sokolskega društva zbrala številna množica, ki je s tem dokazala svoje razumevanje za pošteno in nesebično sokolsko delo, ki zahteva zlasti v sedanjem težkem času neverjetnega truda in potrpežljivosti.

Sporod nastopa, ki so se ga udeležili tudi zastopniki sokolske župne uprave ter sosednih društev, je bil zelo pester in dokaj bogat. Po pozdravu državni zastavi je nastopilo najprej članstvo Ljubljanskega Sokola s svojimi brezhibno izvajanimi vajami »V boje«. Nato je nastopilo 44 ženske deca, za njo pa 62 moške deca. Izvajanje vaj je pokazalo, da se z vztrajno in pravilno urejeno vajo da tudi pri deci dosti doseči. Sledil je nastop 32 ženskega ter za njim 39 moškega naraščaja. Izvajanje vaj je bilo prav dobro. Le par posebnikom bi bilo priporočiti več vaj. Po točki, ki je obšla orodno telovadbo, je nastopilo 22 članic in za temi 20 članov. Vaje so izvajali prav dobro.

Visek telovadnega dela sporeda — vsaj občinstvo je tako dojele — pa so pokazali s svojimi prostimi vajami starejši bratje. Vsi oddelki so izvajali zletne proste vaje. Sledilo je snemanje državne zastave, nakar se je razvila neprilipena domača zabava s plesom in srečelovom.

Močanskemu Sokolu moramo k lepemu nastopu samo čestitati.

Otrok pod motorjem

Godišč, 1. julija.

Včeraj dopoldne je na banovinski cesti na Godišču v starošolski občini le za las manjkalo, da ni obeljal na mestu mrtev poestnikov sin Kraljnc Albin, ki ga je neki motociklist podrl in vlekli potem še kake štiri metre po cesti naprej Kraljncov oče Peter je hotel čez cesto na nasprotno stran h kozoletu. Peter je šel naprej, za njim je stopala žena Franciska, ki je nosila v naročju 7 mesecev starega sinčka Andreja, kot zadnji pa je hodil Albin. Oče je bil skoraj čez cesto, ko je opazil, da vozi po cesti s precejšnjo naglico motociklist. Slučaj nesreče, je Kraljnc dvignil roko proti motociklistu, naj previdno vozi. Kljub temu pa, da je bil motociklist oddaljen od Kraljncove družine svojih 50 m, ni brzine prav nič zmanjšal, vozil je brezobzirno naprej in podrl triletnega Albina.

Otrok je dobil znatne poškodbe po vsem telesu, največ pa po glavi zaradi in po nosu. Zdravi ga dr. Hubad iz Skofje Loke. Mati bi bila morda lahko nesrečo preprečila, pa je opazila, da je hotel otrok čez cesto šele tedaj, ko je bil vozač že pred njo. Sicer pa ni izključeno, da bi bil motociklist podrl tudi njo z malim detetom. Vsi trdijo, da bi bil moral voziti motociklist počasneje, zlasti še, ker so tod hiše.

Poštni promet preko Atlantika

Na letališču v Frankfurtu n.M. je priletelo oni dan po polnoči letalo iz Južne Amerike s poštnimi pošiljkami. Za pot iz Južne Amerike v Evropo je rabilo 36 ur. To je najboljši dokaz, da bo igralo letalo odsele v poštnem prometu čez Atlantski ocean važno vlogo.

Še zdaj žive ljudje, ki se spominjajo časov, ko je rabilo pismo v Evropi sami od onega mesta do drugega več tednov. Hi, trost poštnega prometa se je po stopnjevala z vsakim novo odkritim poštnim sredstvom, čim se je izpopolnilo tako, da ga je bilo mogoče rabiti za splošne potrebe. Važen mejnik je bila uvedba parnikov in železnice, kar je omogočilo ne samo temeljito organizatorno izpopolnitev, temveč tudi najširoko uporabo pošte z uvedbo enotnih poštinih tarif, izraženih v poštinih znamkah. Te tarife so nadomestile prejšnje preračunavane razdalje, s čimer se je pošta zelo podražila. Toda šele letalo je omogočilo naglo dostavo poštinih pošiljk na velike razdalje. Zdjaj se je razvila pošta, še tako daleč, da časovno razdalja skoraj ne igra več vloge. Poštne pošiljke se dostavljajo v notranjem stiku velikega mesta skoraj tako hitro, kakor med odda. Ijmeniti državami in zdaj končno tudi med poudinimi deli sveta. Letalski zračni promet omogoča pisemne stike tam, kjer je bilo treba poprej pošiljati brzojavke, ki so bile seveda zelo drage, če so šle preko oceana.

Florence Riddellova:

Nevarna ljubezen

— Zora, — je ponovila Fenella v nejasnem začudenju.

Vanda ben Gamma se je nasmehnila. — Da, Zora. To je zlat dekle. Odigrala je z menoj tisto komedijo, čeprav me je pri tem smrtno sovražila.

Fenella je videla zdaj z duševnimi očmi Zoro, kako je stala sklonjena nad to ženo. Spominjala se je, da je imelo arabsko dekle od sovraštva spačen obraz in znova je slišala njene srdite besede.

— Saj to je bila vendar Zora, ki je... ki je... — je začela Fenella.

— Ki je, kot rečeš z menoj odigrala komedijo, — jo je prekinila Vanda. Igrala jo je prav tako kakor jaz, morda še bolje, kajti mene je bila vendarle obšla groza, da nisem vedela kaj početi. Očitno bi radi zvedeli, kako se je vse to zgodilo.

Fenella je molče prikimala. Zaenkrat ni bila zmogla jasnejšega odgovora, tako veliko je bilo njeno presenečenje. Vanda se je naslonila nazaj, iz škatlice na nočni omari je vzela cigareto in si jo počasi prižigala, potem pa je dejala:

— Da, takrat sem se silno bala. In po pravici, saj nisem bila ničesar zakrivila. Gospod Ellison vam je gotovo že pojasnil, kako nedolžna sva bila prišla v svoj položaj.

Uprla je dolg pogled na Fenello, da bi videla, kakšen učinek bo imelo njeno zatrjevanje. Kako neki je Derek pojasnil vso to afero? Vanda je o tem

hitro razmišljala. Upajmo, da je bil tako bistroumen, da je postavil sebe in njo v najlepšo luč. Toda naj bo že tako ali drugače, Vanda mora domnevati, da se mu je to posrečilo, ali da je vsaj poskusil to.

— Da, gotovo vam je to že pojasnil in zato o tem ne bom več govorila, — je nadaljevala. — Zadolustuje, če že veste, da se ni zgodilo nič hudega. Tudi Arudi je to vedel. Mislim pa, da je imel drugi, tajni povod, da je sovražil Ellisona. Kakšen je bil ta povod, ne vem. Pri Arabcih se nihče ne spozna. Nihče ne more priti njihovega značaja do dna. To so prebrisani vrati. Hvaležna moram biti Zori, da me je rešila iz krempljev najhujšega vraga, kakršen je moj mož.

— Zora, — je ponovila Fenella, še vedno samo z mehaničnim glasom.

— Da, Zora. Ni me pa rešila iz ljubezni do mene, tega ne smete misliti, draga moja. Gotovo bi jo bilo veselilo, če bi mogla gledati kako umiram, ali če bi mogla samo videti, da umiram v mukah. Ni pa hotela dopustiti, da bi me Arudi umoril in se tako izpostavil nevarnosti, da pride pred francosko sodišče in da bi mu krvnik odsekaval glavo. To dekle je prebrisano, to mi lahko verjamete, in ona zna hitro razmišljati. Ko jo je Arudi poslal po tisto strašno modro stekleničico, je izšla iz nje ves koncentriran strup in ga nadomestila z navadno vodo.

— Mar hočete resno trditi, da vam je dala namesto strupa čiste vode?

Vanda ben Gamma se je zadovoljno nasmehnila.

— Da, to trdim, draga moja, in to je res. Seveda ponavljam, da tega ni storila iz ljubezni ali prija-

teljstva do mene. Sprva niti vedela nisem, da bom morala piti navadno vodo. Iz strahu niti pomisliti nisem mogla na to, da bo v steklenički smrtonosni strup. Moj strah je bil tako velik, da bi bila morda umrla še preden bi bila moja usta okusila strup. Toda Zora mi je še pravočasno povedala, da se mi ni treba bati nič hudega. Zasepetala mi je te radostne besede vprav v trenutku, ko je bila vsa pozornost mojega moža obrnjena na vas. Saj se vendar spominjate, da ste me hoteli braniti.

Vanda ben Gamma se je zopet srečno nasmehnila. — In tedaj mi je zasepetala miss Zora: Delajte se, I kor da umirate, potem vas pa odvedem nekam, kjer boste na varnem. Ubogala sem jo in igrala to komedijo, čeprav še vedno nisem bila prepričana, da govori resnico. Sami boste razumeli, da ni bilo nič kaj prijetno, ko mi je Zora zatislila nos, tako da sem morala odpreti usta in ko mi je potem vili iz modre stekleničke nekaj v usta. Še vedno nisem mogla verjeti, da je to navadna voda. Slednjič sem požrla tekočino in tedaj sem omedlela. Omedlela sem od radosti, da mi ni treba umreti. Ko sem se zopet ovestila sem bila že sama z Zoro.

Arudi je najbrž smatral mojo omedlevo za smrt — prav tako kakor vi. Skratka, zapustil naju je in se zaklenil v svojo sobo, da bi mogel tam nemoteno moliti. Ali ni to krasna misel... Človek umori lastno ženo, potem se pa obrača z molitvijo k svojemu bogu. Kakor sem vam že rekla, draga moja, pri Arabcih se nihče ne spozna, vsak hip lahko presenetijo človeka z nečim drugim. Kdo bi bil mislil, da bo znala ta mala, nedolžna Zora igrati tako dramatično komedijo, da me bo rešila iz ljubezni

do Arudija in da bo zmogla izmisliti si vse to tako rekoč v zadnjem trenutku.

— Moral je biti grozen občutek, ko niste vedeli, kakšne namene ima z vami Zora, — je pripomnila Fenella. — In kako ste končno prišli iz tiste grozne hiše?

— Čez vrtni zid, draga moja. Zora me je pri tem spremljala s svojimi kletvicami. Vedela sem, da bi mi najraje zasadila nož med rebra in vendar mi je pomagala — pomagala mi je priti v hišo mojih znancev, stanujočih dobrih petnajst milj od Tizi-gouna. Mislim, da jim kot gost nisem bila posebno dobrodošla, saj so skoraj vsi dobili hripa. Tudi mene je položila na bolniško posteljo. Sprva so bile to posledice silnega razburjenja, potem je pa nastopila hripa. Polne tri tedne nisem mogla zapustiti bolniške postelje.

Puhnila je iz dražestnih ust kolobarček modrikastega dima in gledala, kako se širi in izgublja. Šele potem je nadaljevala: To so zelo prijazni, samo nekoliko starokopitni ljudje. Nisem vam še povedala, kaj se je zgodilo v Modri vili. Mislim, da bi ne bili razumeli tiste okoliščine, ki so slučajno zakrivila, da je Arudi malone zblaznel. — Seveda nikakor ne, da bi se bilo zgodilo tam kaj hudega, kakor sem vam že povedala, — je hitela zatrjevati. Toda iz svojih izkušenj že vem, da je bolje nekaj zamolčati, kakor povedati več nego je treba. Zato sem jim rekla, da je bil Arudi surov z menoj in da tega nisem mogla več prenašati. To jim je zadostovalo, ker so vražijo vse mohamedane. Pojasnila sem jim tudi, da se moram skrivati pred Arudijem in ti prijazni ljudje so me radi obdržali pri sebi.